

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Metodyka procesu planowania strategicznego dla powiatu inowrocławskiego	4
Misja powiatu inowrocławskiego według modelu Ashridge	11
Kluczowe problemy strategiczne	22
Analiza SWOT czyli analiza silnych i słabych stron oraz zewnętrznych szans i zagrożeń	24
Plany działań	34
Karty projektów	74
Ocena projektu na podstawie kryteriów priorytetyzacji według światła General Electric	79

WSTĘP

Opracowywanie „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” rozpoczęto w lutym 2003 roku na podstawie umowy z dnia 7 lutego 2003 roku zawartej między Zarządem Województwa Kujawsko – Pomorskiego reprezentowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, a firmą Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. Dagmara Bieńkowska, Cezary Ulasiński z Krakowa, reprezentowaną przez Dagmarę Bieńkowską – Dyrektora i Cezarego Ulasińskiego – Prezesa. Prace nad redagowaniem dokumentu „Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” zakończono w październiku 2003 roku, a ostateczne poprawki wprowadzono z końcem stycznia 2004 r.

Przy opracowaniu „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” udział brał zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego, w skład którego wchodził:

Dagmara Bieńkowska	.....
Cezary Ulasiński	.....
Magdalena Janiak-Jaskółowska	.....
Justyna Adamska	.....
Dariusz Gawlik	.....

Pomocy podczas jej realizacji udzielili: Leonard Maciejewski Starosta Inowrocławski, Tadeusz Majewski Wicestarosta Inowrocławski – nadzorujący prace, Grzegorz Roczek – Główny Specjalista d/s Promocji i Rozwoju, koordynator organizacyjny ze strony Powiatu Inowrocławskiego oraz wszyscy uczestnicy sesji warsztatowych, którzy czynnie włączyli się w dzieło budowy strategii.

METODYKA PROCESU PLANOWANIA STRATEGICZNEGO DLA POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

METODYKA PROCESU PLANOWANIA STRATEGICZNEGO DLA POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

Przyjęta metodyka realizacji „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” oparta jest na układzie „ośmiu kroków”. Kontrakt zawarty pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, a firmą Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. na realizację projektu pt. „Planowanie rozwoju lokalnego – usługa B i C” Program PAOW, w ramach którego została opracowana „Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”, opierał się na układzie pięciu zadań. Poniższy opis łączy w sobie obraną przez konsultantów metodykę pracy z zakresem /terminem/ realizowanych w kontrakcie zadań. Zastosowana przez konsultantów metodyka uwzględnia dotychczasowe doświadczenia powiatu w wypracowywaniu koncepcji rozwojowych - „Program Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego” opracowany w 2000 roku. „Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” jest więc częściową rewizją zapisów Programu czyli, przeglądem koncentrującym się na aspekcie rozwoju gospodarczego powiatu.

Krok I: Organizacja.

Wszystkie etapy planowania strategicznego są ważne. Jednakże dwa z nich mają zasadnicze znaczenie: organizacja oraz realizacja planów działań. Ten ostatni etap stanowi zwieńczenie wszystkich wysiłków. Jeśli jednak proces nie jest dobrze zorganizowany w momencie startu, wszystkie późniejsze działania stają się trudniejsze, a przebieg samego procesu może zostać poważnie zakłócony. Etap pierwszy to swoiste „zaplanowanie planowania” czyli plan for planning.

Inicjatorem procesu planowania strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego dla powiatu inowrocławskiego był Zarząd Powiatu w Inowrocławiu. Jego członkowie mieli świadomość, że mimo współpracy konsultantów zewnętrznych, to na nich ciąży obowiązek zarządzania procesem rozwoju gospodarczego, który następnie zostaje wypracowany przez grupę liderów społeczności lokalnej. Grupę tę zaprosił do współpracy Starosta Inowrocławski – Leonard Maciejewski, występujący jako inicjator i rzecznik pomysłu strategii rozwoju gospodarczego, korzystając ze wskazówek konsultantów wspartych o doświadczenia z innych powiatów i gmin. W skład doraźnej Komisji ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego, z uwagi na pełnioną rolę (organ decyzyjny i kreujący, który ponosi odpowiedzialność za zarządzanie procesem budowy strategii rozwoju), weszli przedstawiciele władz samorządowych szczebla powiatowego i gminnego oraz najważniejszych instytucji życia publicznego.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

**Krok II: Określenie misji.
Sformułowanie zagadnień strategicznych.**

W procesie planowania strategii rozwoju gospodarczego przystąpiono do definiowania misji rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego. Zapis misji opierał się na modelu Ashridge, składającego się z czterech elementów:

- celu (najogólniejszego sensu istnienia powiatu);
- strategii, czyli domen strategicznego rozwoju powiatu wraz z określeniem pozycji na rynku i przewag konkurencyjnych;
- wartości (jakie są uznawane przez mieszkańców powiatu);
- oraz standardów zachowań organizacyjnych.

Opis Misji realizowano posługując się Techniką Grup Nominalnych, dając szansę pracy indywidualnej, w zespołach i na sesji plenarnej. W sumie umożliwiono uczestnikom warsztatów kompleksową refleksję nad perspektywą rozwoju, zgłaszanie propozycji odnośnie głównych kierunków działalności przewidzianych w „Programie Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego”, preferowanych przez lokalną społeczność. Tym sposobem przybliżono się do zasadniczych identyfikacji funkcji, które powiat chce pełnić w przyszłości, podstawowych działań, które mają się stać domeną jego działalności, skonfrontowane z wartościami preferowanymi przez społeczność lokalną. Uczestnicy warsztatów określili również, jakie standardy zachowań organizacyjnych łączą szczególne kompetencje powiatu z wartościami wyznawanym przez najważniejsze grupy lokalne.

Krok III: Analiza strategiczna metodą SWOT.

Kolejnym krokiem było przeprowadzenie dla każdej z domen strategicznego rozwoju powiatu analizy SWOT, czyli wskazane zostały wewnętrzne silne i słabe strony oraz zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Pełen zapis pracy zarówno nad misją, kluczowymi problemami strategicznymi, jak i nad analizą strategiczną otoczenia zewnętrznego został spisany przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego i przekazany członkom Komisji ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego w celu dokonania poprawek i dodatkowych uzupełnień.

Krok IV: Kluczowe problemy strategiczne.

Po określeniu misji powiatu inowrocławskiego oraz przeprowadzeniu analizy SWOT wskazane zostały kluczowe problemy strategiczne. Ich wyodrębnienie stanowi ważny moment, gdyż identyfikowane są najważniejsze bariery, które znacząco mogą zahamować rozwój gospodarczy powiatu. Jest to zarazem określenie kierunku działań, jakie należy podjąć w pierwszej kolejności, aby ów rozwój powiatu mógł być wyraźnie obserwowalny.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Krok V: Plany działań – cele strategiczne, cele operacyjne, zadania i projekty.

Krok ten obejmował wypracowanie planów działań (*Action Plans*) w wyodrębnionych wcześniej domenach strategicznych:

- Zróżnicowany rozwój gospodarczy.
- Rolnictwo dostosowane do wymogów konkurencyjnego rynku.
- Turystyka historyczna, uzdrowiskowa i rekreacyjna.

Zdecydowano się, iż w grupach zadaniowych, wyodrębnionych na początku warsztatów, określone zostały cele strategiczne, cele operacyjne oraz zadania.

Szczególne uwagę przy opracowywaniu planów działań zwracano na sprecyzowanie zadań poprzez opisanie tytułu, odpowiedzialności, terminu realizacji i źródeł finansowania. Ponadto wybrano tzw. projekty flagowe, a więc posiadające szczególnie wpływ na rozwój gospodarczy powiatu, zostały rozpisane według specjalnie przygotowanej karty projektu (w planach działań zadania/ projekty flagowe zostały wizualnie wyodrębnione poprzez umieszczenie każdego z nich na ciemnoszarym tle).

Krok VI: Priorytetyzacja projektów flagowych.

Ostatnim elementem II sesji strategicznej było przedstawienie narzędzi priorytetyzacji zadań/ projektów. Zaprezentowano metodę „Światła General Electric” oraz priorytetyzację zadań/ projektów do realizacji według N. Bermiana.

Priorytetyzacja zadań/ projektów ma na celu ułatwienie wyboru zadań/ projektów do realizacji w najbliższym okresie. Wyznaczone kryteria stanowią dodatkowo możliwość prowadzenia rzeczowej i uporządkowanej dyskusji nt. proponowanych do realizacji zadań/ projektów.

Krok VII: Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego.

Na bazie zapisów po I i II sesji warsztatowej konsultanci Centrum Doradztwa Strategicznego przygotowali dokument „Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”. Po dostarczeniu dokumentu Strategii, Zarząd Powiatu, dokonał oceny dokumentu. Był to też okres nanoszenia poprawek i uzupełnień.

Krok VIII: Przyjęcie przez Zarząd Powiatu „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”

Po przeprowadzeniu przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego konsultacji z członkami Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego dokonano w dokumencie strategii poprawek i naniesiono uzupełnienia. W wyniku tych prac powstał ostateczny zapis „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”.

Dokument ten został przekazany Radzie Powiatu celem ostatecznej akceptacji.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Uwaga:

Zapisy w Strategii powiatowej odnoszące się do kompetencji i zadań poszczególnych gmin nie wynikają z jakichkolwiek stosunków nadrzędności i wymuszania działań ze strony Powiatu, a są wynikiem zapisów w przyjętych w dokumentach strategicznych gmin lub są ofertą/propozycją zgodną ze strategicznymi kierunkami rozwoju gmin i powiatu. Autorzy strategii mają pełną świadomość ustawowych zapisów o suwerenności jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego w myśl ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku, a szczególności zapisów, iż gminy działającą we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, a samodzielność gmin podlega ochronie prawnej (Ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. Rozdział 1. Przepisy ogólne. Art. 2.).

METODY PRACY STOSOWANE PRZEZ KONSULTANTÓW CENTRUM DORADZTWA STRATEGICZNEGO

Czynności konsultantów realizowane w ramach opracowywania strategii rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego, prowadzono w oparciu o różnorodne i wzajemnie komplementarne metody działania.

Podstawowymi metodami stosowanymi przez konsultantów były:

- Badania konsultingowe.
- Cykl prac warsztatowych z kluczowymi stakeholders (współdziałowcami) w powiecie (Komisja ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego).

Ad. a. Badania konsultingowe.

W początkowej fazie procesu budowy strategii rozwoju gospodarczego powiatu konsultanci przeprowadzili badania konsultingowe służące ocenie istniejących założeń co do planów działań samorządu lokalnego w dziedzinie rozwoju powiatu. Jako podstawowe narzędzia pracy zastosowano badania gabinetowe (analiza istniejących danych).

Ad. b. Cykl prac warsztatowych z kluczowymi stakeholders/ współdziałowcami (Komisja ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego).

Zaprojektowany przez konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego cykl warsztatów z kluczowymi stakeholders (współdziałowcami) zakładał stosowanie metod interaktywnych z użyciem narzędzi (technik) treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, a następnie analizować i w końcu proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy sprawiał, że uczestnicy traktowani byli jako eksperci posiadający określone doświadczenie. Rola konsultantów to facylitacja procesu uczenia się, nabywania umiejętności oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań.

Za najważniejsze uznano stworzenie sytuacji edukacyjnej, która pozwalałaby uczestnikom warsztatów uzyskać pewność, że to oni sami, a nie zewnętrzni konsultanci, są autorami analiz i rozwiązań. Dodatkowo poprzez prace indywidualne i zespołowe proponowane przez konsultantów, uczestnicy posiadli umiejętności i wiedzę dotyczące identyfikacji i analizowania problemu, uzyskiwania consensusu, technik pracy zespołowej, sposobów poszukiwania i proponowania rozwiązań oraz co najistotniejsze - formułowania celów i jasnego argumentowania. Nie byłoby to możliwe bez stworzenia sprzyjających warunków warsztatowych. Z tego powodu każde spotkanie warsztatowe prowadzone było urozmaiconymi technikami: mini wykłady z użyciem folii prezentacyjnych, techniki kreatywne, prace z formularzem, techniki pracy zespołowej, moderowana dyskusja. Uczestnicy otrzymywali w trakcie prac materiały opisujące stosowane techniki treningowe oraz materiały dotyczące poszczególnych zagadnień.

HARMONOGRAM PRAC

Zadanie 1 - Krok I

Spotkanie organizacyjne Centrum Doradztwa Strategicznego z władzami powiatu inowrocławskiego. Określenie szczegółowych działań merytorycznych i organizacyjnych w ramach opracowania „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”.

Zadanie 2 – Krok II, III, IV

Przygotowanie i przeprowadzenie pierwszej, dwudniowej sesji warsztatowej, w trakcie której została utworzona Komisja ds. Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego.

W trakcie warsztatu strategicznego opracowano misję rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego według modelu Ashridge, przeprowadzono analizę strategiczną otoczenia zewnętrznego oraz zidentyfikowano kluczowe problemy strategiczne.

Zadanie 3 – Krok V i VI

W trakcie drugiej, dwudniowej sesji warsztatowej skupiono się na pracach nad planami działań oraz określono projekty flagowe posługując się przy tym kartami projektu. Ostatnia część sesji przeznaczona została na omówienie narzędzi priorytetyzacji zadań/ projektów.

Zadanie 4 – Krok VII

Opracowanie dokumentu „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego” i przekazanie dokumentu Zarządowi Powiatu oraz Zleceniodawcy – Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu.

Zadanie 5 – Krok VIII

Konsultacje zapisów strategii z członkami Zespołowi ds. Strategii Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego oraz przygotowanie ostatecznej wersji dokumentu.

Zaakceptowanie przez Zarząd Powiatu „Strategii Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego – zapis z warsztatów strategicznych”.

MISJA POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO WEDŁUG MODELU ASHRIDGE

MISJA WEDŁUG MODELU ASHRIDGE CZTERY WYMIARY MISJI

Czemu służy misja? Dlaczego istnieje? Jaka jest jej rola w rozwoju powiatu

Są to zagadnienia dużej wagi. Obecnie większość jednostek samorządowych, organizacji czy firm w Stanach Zjednoczonych i Europie Zachodniej dysponuje sformułowaną Misją (tzw. **Deklarację Misji**), należy jednak wyraźnie odróżnić fakt posiadania takiego dokumentu od samej misji czy jej poczucia. Utożsamienie się z misją jest istotne, jeśli członkowie społeczności lokalnej mają wierzyć w ukierunkowany rozwój swojej gminy, powiatu, regionu, organizacji czy firmy - muszą mieć poczucie że ich gmina, powiat, region, organizacja, firma istnieje po to żeby coś osiągnąć.

Koncepcja Misji, jej poczucia i utożsamienia, dotyczy wszystkich aspektów, kierunków rozwoju, gminy powiatu, regionu, organizacji czy firmy. Gdy członkowie społeczności lokalnej czy pracownicy rozumieją i wierzą w jasno sprecyzowane cele strategii rozwoju organizacji czy jednostki samorządowej, widzą jak inni wnoszą swój wkład w jego wzrost, przynosi to duży efekt motywacyjny.

Właściwie sformułowana Misja zawiera wszystkie z niżej przedstawionych elementów:

- **Cel** - po co istniejemy, sens naszego istnienia, główna aspiracja rozwojowa
- **Strategia** - domeny działalności, obszary naszego działania wraz z określonymi pozycjami, jakie chcemy zajmować oraz przewagami konkurencyjnymi, jakie posiadamy (w czym jesteśmy lepsi od otoczenia)
- **Wartości** - w co wierzymy, co popieramy
- **Standardy zachowań** - polityka i schematy zachowań organizacyjnych niezbędne dla osiągnięcia celów.

Misja wg modelu Ashridge precyzyjnie oddziela cztery wyżej opisane elementy, co w konsekwencji czyni ją narzędziem zarządzania rozwojem gospodarczym powiatu inowrocławskiego, bezpośrednio związanym z planami działań.

Misję formułuje się w trybie dokonanym.

MISJA POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO (według modelu Ashridge)

CEL:

Główna aspiracja w zakresie rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego:

- 1. Powiat Inowrocławski – miejsce charakteryzujące się sprzyjającymi warunkami dla rozwoju nowoczesnego i wyspecjalizowanego rolnictwa i przetwórstwa (powiat o kompleksowo rozwiniętym rolnictwie, dostosowanym do wymogów ochrony środowiska)**

Opis:

Powiat Inowrocławski charakteryzuje się wysoko rozwiniętym **rolnictwem dostosowanym do standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska**. Poprzez rozbudowę **infrastruktury technicznej** na rzecz ekologii i istniejącej bazy **przetwórstwa rolno-spożywczego** staje się znaczącym w skali województwa i kraju producentem zdrowej żywności o wysokiej jakości.

Uzasadnienie, bezpośrednie wskazania uczestników warsztatów strategicznych:

- Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Rozwój specjalistycznych upraw rolnych – warzywnictwo wraz z rozwojem przetwórnictwa.
- Ochrona środowiska:
  - ochrona gruntów w celu zachowania wysokich wskaźników bonitacji gleb;
  - niedopuszczanie do przemysłowego chowu trzody chlewnej i innych zwierząt gospodarczych;
  - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, siła wiatrów) w procesie przetwórczym;
  - odbudowa środowiska naturalnego i rolniczego;
- Rozwój infrastruktury technicznej głównie wodociągi i kanalizacja na gruntach rolnych.
- Wspieranie gospodarstw rodzinnych.
- Włączenie potencjału ludzkiego w rozwój rolnictwa.

Główna aspiracja w zakresie rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego:

2. Powiat Inowrocławski - zróżnicowane formy gospodarowania w powiecie.

Opis:

Rozwój gospodarczy w powiecie inowrocławskim następuje przy dużym **zróżnicowaniu branż**, które działają w oparciu o **tradycyjne gałęzie przemysłu**, aktywność **małych i średnich przedsiębiorstw** także **edukację** dostosowaną do zmieniających się potrzeb przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa rozwijają się w **poszanowaniu środowiska**, dzięki czemu zachowuje ono swoje naturalne walory. Rozwojowi gospodarczemu sprzyja dobrze **rozwinięta infrastruktura techniczna**.

Uzasadnienie, bezpośrednie wskazania uczestników warsztatów strategicznych:

- Rozwój gospodarczy z poszanowaniem środowiska naturalnego.
- Wzrost znaczenia przemysłu w regionie:
  - powrót do ścieżki szybkiego rozwoju w zakresie przemysłu chemicznego (złoża solne), przemysłu rolno-spożywczego, rolnictwa (gleby o bardzo wysokich bonitacjach i wysokiej kulturze rolnej);
  - powstanie nowych podmiotów kreujących nowe technologie;
  - przygotowanie terenów pod zabudowę przemysłową;
  - tworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców powiatu poprzez rozwój przemysłu;
- Wspieranie rozwoju drobnej przedsiębiorczości – małych i średnich firm poprzez:
  - wspieranie pracodawców tworzących miejsca pracy;
  - stworzenie klimatu dla przedsiębiorczości;
  - dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy;
- Rozbudowa infrastruktury technicznej - modernizacja i rozbudowa dróg, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- Wykorzystanie historycznych uwarunkowań i naturalnych zasobów powiatu do stworzenia regionu znanego z gospodarności i przedsiębiorczości mieszkańców;
- Aktywizacja lokalnego rynku pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Główna aspiracja w zakresie rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego:

3. Powiat Inowrocławski – powiat szukający swojej szansy w turystyce historycznej, uzdrowiskowej i rekreacyjnej.

Opis:

W powiecie inowrocławskim rozwija się **turystyka** oparta na **dziedzictwie kulturowym** i bogatych **walorach przyrodniczych**. Powiat posiada **zróżnicowaną ofertę dla współczesnego turysty** obejmującą różne formy aktywnego wypoczynku. Dzięki istniejącej bazie sanatoryjnej wykorzystującej naturalne zasoby lecznicze powiat staje się **ważnym ośrodkiem uzdrowiskowym** w skali kraju, przyciągającym rosnącą liczbę kuracjuszy. Równocześnie następuje rozwój **infrastruktury turystycznej i technicznej**.

Uzasadnienie, bezpośrednie wskazania uczestników warsztatów strategicznych:

- Rozwój turystyki:
  - wykorzystanie walorów przyrodniczych – jezioro Gopło, Nadgoplański Park Tysiąclecia;
  - wyeksponowanie walorów historycznych – Szlak Piastowski, Kruszwica legenda Popiela – „Mysia Wieża”,
  - rozwój sportów wodnych – jezioro Gopło, jezioro Pakoskie, rzeka Noteć,
  - wspieranie rozwoju agroturystyki i tradycji lokalnych;
- Rozwój funkcji uzdrowiskowych powiatu:
  - rozwój strefy uzdrowiskowej m. Inowrocławia;
  - rozwój bazy sanatoryjnej;
  - wykorzystanie walorów uzdrowiskowych – tężnie, sanatoria, park solankowy;
- Ekoturystyka – położenie nacisku na ochronę środowiska (rozwój turystyki bezpiecznej dla środowiska naturalnego):
  - ochrona środowiska naturalnego, celem zapobiegania dalszej degradacji środowiska (ochrona wód, powietrza, gleb);

STRATEGIA

- główne domeny rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego

Domena rozwoju gospodarczego:

Rolnictwo dostosowane do wymogów konkurencyjnego rynku

- Rolnictwo zgodne ze standardami dotyczącymi wymogów ochrony środowiska;
  - wspieranie powstawania wielkoobszarowych i wysokotowarowych gospodarstw rolnych;
  - rolnictwo połączone z przetwórstwem rolnym, uprawa warzyw w oparciu o stosunkowo tanią siłę roboczą i dobre gleby
  - unowocześnienie przemysłu rolno-spożywczego m.in. do produkcji biopaliw;
  - wykorzystanie dobrych ziem pod rozwój gospodarstw ekologicznych;
- Rozwinięty przemysł rolno-spożywczy;
  - stworzenie bazy przetwórczej;
  - rozwój przemysłu rolno-spożywczego na bazie własnych produktów;
  - rozwój przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji zdrowej żywności;
  - stworzenie produktu konkurencyjnego cenowo i jakościowo;
- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa, kanalizacja, drogowa) w środowisku wiejskim;
- Funkcjonujące instytucje wspomagające rozwój rolnictwa i rynków zbytu (Izba Rolnicza Stowarzyszenie „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”, ośrodki doradztwa rolniczego);

Pozycja na rynku:

- zasięg regionalny, a także w niektórych przypadkach ogólnopolski;
- przetwórstwo rolno – spożywcze na skalę województwa (regionu);
- znaczący producent żywności ekologicznej na terenie kraju;

Przewagi konkurencyjne:

- bardzo dobre gleby – klasa I - III;
- dobre warunki klimatyczno-glebowe;
- bliskość rynków zbytu;
- duże tradycje w produkcji;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Domena rozwoju gospodarczego:

Zróznicowany rozwój gospodarczy

- Dostosowanie istniejącego przemysłu do standardów środowiskowych;
  - unowocześnienie przemysłu chemicznego;
  - rozwój istniejących podmiotów gospodarczych;
  - utrzymanie i rozwój tradycyjnych gałęzi gospodarki: rolnictwo sadownictwo, warzywnictwo, przetwórstwo spożywcze, lecznictwo uzdrowiskowe, turystyka i agroturystyka;

- Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości;
  - rozwój drobnej przedsiębiorczości;
  - rozwój usług agroturystycznych poprzez wykorzystanie walorów przyrodniczych i historycznych;
  - przygotowanie terenów pod inwestycje;

- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna
  - budowa drogi średnicowej wokół Inowrocławia łączącej kierunki: Poznań, Włocławek, Toruń, Bydgoszcz, Żnin,

- Dobrze zorganizowane instytucje otoczenia gospodarczego (edukacja dostosowana do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, centra wspierania przedsiębiorczości)
  - wspieranie rozwoju lokalnego: partnerstwo samorządów, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, środowisk wiejskich;

Pozycja na rynku:

- ogólnopolska;

Przewagi konkurencyjne:

- bliskość dróg szybkiego ruchu;
- centralne położenie powiatu;
- dogodne połączenia z większymi miastami (Wrocław, Bydgoszcz, Poznań, Gdańsk, Kraków);
- dość dobrze rozwinięte szkolnictwo ponadgimnazjalne;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Domena rozwoju gospodarczego:

Turystyka historyczna, uzdrowiskowa i rekreacyjna

- **Rozwój turystyki:**
  - dostosowanie oferty turystycznej do potrzeb współczesnego klienta;
  - wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-historycznych dla rozwoju turystyki;
  - utworzenie przyjaznego otoczenia pro zdrowotnego i turystycznego dla klientów polskich i zagranicznych;

- **Wzmocnienie wizerunku powiatu i miasta, jako uzdrowiska;**
  - rozwój bazy uzdrowiskowej;
  - rozwój tężni solankowych;
  - stworzenie bogatej oferty uzdrowiskowej dla potencjalnych kuracjuszy;

- **Rozwój infrastruktury:**
  - rozwój bazy noclegowo-gastronomicznej;
  - dostosowanie stanu infrastruktury technicznej do wzmożonego ruchu turystycznego;
  - rozwój instytucji otoczenia turystycznego;

Pozycja na rynku:

- ważny ośrodek turystyki w regionie,

Przewagi konkurencyjne:

- dobre zaplecze turystyczne;
- bardzo dobre walory przyrodnicze - jezioro Gopło, Kruszwica, legenda Popiela;
- konkurencyjność cen i jakości świadczonych usług;

WARTOŚCI

1. Wartości pozytywne (*wspierające rozwój gospodarczy*)

• Lokalny patriotyzm, tradycja:

- patriotyzm lokalny;
- tożsamość narodowa;
- propagowanie elementów historycznych powiatu;
- propagowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych;
- przywiązanie do miejsca zamieszkania i zatrudnienia;
- kultywowanie własnych zainteresowań i zwyczajów;
- przywiązanie do ziemi;
- tradycja lokalna;

• Otwartość na współpracę:

- akces włączenia się do zadań o zasięgu nie tylko lokalnym;
- współpraca w różnych dziedzinach dla wspólnego dobra;
- inicjatywy własne;
- partnerstwo;
- współpraca wszystkich partnerów rynku pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobocia;

• Gospodarność, oszczędność:

- oszczędność,
- rozważa w podejmowaniu ważnych społecznie decyzji;
- solidność;

• Zdyscyplinowanie w osiąganiu celów:

- zdyscyplinowanie i zorganizowanie;
- pracowitość,
- ambitność;
- poczucie własnej wartości;
- konkurencyjność;
- odpowiedzialność;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

• **Wiedza wartością społeczeństwa:**

- nauka;
- wiedza;
- tolerancja;
- wiara i oparcie w instytucjach Państwa;

2. Wartości negatywne (*hamujące rozwój gospodarczy*)

- nieposzanowanie pracy;
- brak poszanowania środowiska naturalnego;
- niegospodarność;

STANDARDY ZACHOWAŃ

• **Przyjazny urząd:**

- dobra organizacja pracy;
- wysoka kultura osobista urzędników;
- mechanizacja prac;

• **Działania władz samorządowych:**

- wspólne działania samorządów gmin i powiatu;
- jawność i przejrzystość podejmowania decyzji;
- realizacja zadań założonych w strategii;
- odpowiedzialność i rzetelność w działaniu;

• **Partnerstwo, współpraca:**

- lokalna sieć partnerstwa na rzecz wdrażania funduszy strukturalnych skupiająca samorządy gminne, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe oraz środowiska wiejskie;
- wspólne działania rolników;
- współpraca z urzędami, organizacjami pozarządowymi;
- partnerstwo publiczno-prawne;
- jednoczenie sił w osiągnięciu wspólnych celów;
- hierarchizacja realizacji zadań;
- konsultacje społeczne na wszystkich szczeblach;
- wykorzystanie lokalnych autorytetów;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

• **Racjonalne gospodarowanie:**

- racjonalna gospodarka finansowa;
- szczegółowa analiza opłacalności kredytów;
- wiarygodność władzy;
- pozyskiwanie środków finansowych z różnych źródeł na rozwój i poprawę stanu środowiska oraz tworzenia nowych miejsc pracy w ekobiznesie;
- plany zagospodarowania przestrzennego zakładające realizację celów przyjętych w okresie wieloletnim;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

KLUCZOWE PROBLEMY STRATEGICZNE

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Kluczowe problemy strategiczne to zasadnicze bariery, przeszkody, ograniczenia, jakie stoją przed nami i które w znaczący sposób mogą hamować lub wręcz nie dopuścić do rozwoju gospodarczego powiatu w określonej domenie. Identyfikacja głównych problemów strategicznych jest niezbędna dla uświadomienia sobie ich istnienia oraz z wyprzedzeniem podjęcia działań (w ramach przygotowywanych planów działań) mających na celu ich zdecydowanie osłabienie lub likwidację.

KLUCZOWE PROBLEMY STRATEGICZNEGO ROZWOJU

Dla domeny rozwoju gospodarczego:

ROLNICTWO DOSTOSOWANE DO WYMOGÓW KONKURENCYJNEGO RYNKU

- **możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego.**
- **przejsięcie z orientacji ilościowej na jakościową w rolnictwie.**
- **słabo rozwinięte, niewystarczające przetwórstwo.**
- **stworzenie własnej lokalnej marki.**

Dla domeny rozwoju gospodarczego:

ZRÓŻNICOWANY ROZWÓJ GOSPODARCZY:

- **brak inwestorów i kapitału zewnętrznego.**

Dla domeny rozwoju gospodarczego:

TURYSTYKA HISTORYCZNA, UZDROWISKOWA I REKREACYJNA

- **stworzenie atrakcyjnej zróżnicowanej oferty turystycznej.**
- **nowa oferta na bazie istniejącego uzdrowiska.**

ANALIZA SWOT
czyli
ANALIZA SILNYCH I SŁABYCH STRON
ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ

Analiza SWOT

Jest to metoda analizy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

S	Strengths	Silne strony, atuty	ZASOBY
W	Weaknesses	Wady, słabości, słabe strony	
O	Opportunities	Okazje, możliwości, szanse	OTOCZENIE
T	Threats	Trudności, zagrożenia	

Technika ta, oceniająca zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy /powiatu/ regionu oraz określenia priorytetów.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i silne strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne znajdujące się w otoczeniu.

(Otoczenie można podzielić na dwie sfery. Po pierwsze mamy do czynienia z otoczeniem przyrodniczo - geograficznym, po drugie z otoczeniem abstrakcyjnym np. prawo, system polityczny, trendy i przemiany ogólnospołeczne i gospodarcze, a nawet przemiany i trendy światowe).

Analiza tego typu znacznie ułatwia identyfikację atutów i możliwości, które należy szczególnie wykorzystać oraz słabych stron i zagrożeń, które należy przezwyciężyć.

Generalnie dziedziny, w których społeczność wykazuje siłę można najłatwiej i najproduktywniej wykorzystać. Poprzez jasne określenie atutów i możliwości można stworzyć i wykorzystać nowe koncepcje i plany.

Dziedziny słabości i zagrożeń należy sobie jasno uprzytomnić. Niektóre ze słabości mogą być kontrolowane i z łatwością skorygowane, inne mogą być poza zasięgiem kontroli społeczności. Te zagrożenia należy określić i rozważyć w ramach planu działania.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Prezentowany poniżej zapis analizy SWOT przedstawia ocenę zasobów powiatu inowrocławskiego w świadomości uczestników warsztatów strategicznych zapraszanych przez Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu. Analiza ta poprzedza analizę faktograficzną i dyskusję ekspercką nad stanem zasobów powiatu w aspekcie rozwoju gospodarczego.

Domena strategiczna:

**ROLNICTWO DOSTOSOWANE DO WYMOGÓW
KONKURENCYJNEGO RYNKU**

Silne strony:

- **Dobre warunki naturalne:**
  - dobre gleby;
  - wysokiej klasy bonitacyjność;
  - gleby nieskażone biologicznie i chemicznie;

- **Korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne powiatu:**
  - dogodne położenie geograficzne;
  - tanie koszty transportu;

- **Tradycje rolnicze:**
  - wysoka kultura upraw rolnych;
  - tradycja rodzinna (tradycja rolnicza);
  - przywiązanie do ziemi;
  - profesjonalne podejście do prowadzenia działalności rolniczej;
  - odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie;
  - duża liczba gospodarstw;
  - wysoka wydajność z ha i duża produkcja żywności;
  - wysoki poziom zwodociągowania wsi;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

• **Dobre zaplecze przetwórcze:**

- znane w skali kraju firmy np. Zakłady Tłuszczowe; Bonduelle; Viando;
- wysoka jakość produkcji;
- bogata oferta wyrobów - rzepak, buraki cukrowe, zboża, warzywa, owoce;
- posiadane zaplecze składowo-przetwórcze;

• **Zasoby ludzkie;**

- nadwyżka taniej siły roboczej;

Słabe strony:

• **Słabo zorganizowany rynek zbytu i przetwórstwa:**

- zbyt małe rynki zbytu nie pozwalające na sprzedaż wszystkich wyprodukowanych produktów rolnych;
- rozdrobnienie gospodarstw;
- niewystarczająca ilość zakładów przetwórczych;
- brak dostatecznej ilości przetwórców własnych produktów;

• **Rozdrobnienie gospodarstw:**

- przewaga gospodarstw średniej wielkości;
- zbyt małe, pojedyncze gospodarstwa rolne;
- zbyt rozdrobnione gospodarstwa rolne;

• **Niski poziom wykształcenia:**

- przewaga wykształcenia podstawowego i zawodowego;
- zbyt duży odsetek ludzi zamieszkuje wieś zwłaszcza po PGR-ach;
- niskie kwalifikacje;
- brak kreatywności,
- brak motywacji wśród producentów rolnych;

• **Niedoinwestowane gospodarstwa rolne:**

- niski poziom techniczny wykorzystywanych urządzeń w produkcji;
- zbyt słabe wyposażenie indywidualnych rolników w odpowiedni sprzęt do produkcji ;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

• **Słaba organizacja środowiska:**

- zbyt mała ilość grup producenckich;
- słaby stopień zorganizowania grup producenckich;
- brak ośrodka skutecznie wspierającego rozwój rolnictwa;
- brak skutecznie działających organizacji rolniczych;

• **Nieopłacalność produkcji rolnej;**

• **Nieumiejętność wykorzystania środków finansowych:**

- brak kapitału na rozwój rolnictwa;
- słabo rozwinięte rolnictwo ekologiczne;

• **Zły stan infrastruktury:**

- zanieczyszczone wody powierzchniowe nie nadające się do nawadniania gruntów rolnych;
- słaba infrastruktura zwłaszcza brak dostatecznej sieci kanalizacyjnej, zły stan dróg;

Domena strategiczna:

ZRÓŻNICOWANY ROZWÓJ GOSPODARCZY

Silne strony:

• **Zasoby ludzkie:**

- tania siła robocza;
- duża liczba osób chętnych do pracy;
- zróżnicowany poziom wykształcenia;
- duża ilość młodych ludzi w wielu produkcyjnym;

• **Dogodne warunki inwestowania:**

- dość dobra infrastruktura wodociągowa, energetyczna, drogowa;
- atrakcyjne położenie powiatu w pobliżu dużych aglomeracji miejskich np.: Toruń, Bydgoszcz, Poznań;
- ważny węzeł kolejowy;
- strategiczny magazyn paliw w Górze;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- duże zakłady chemiczne i przetwórstwa rolnego;
- baza sanatoryjna, tężnie, park solankowy;

• **Wsparcie gospodarcze:**

- funkcjonujące ośrodki wspierania przedsiębiorczości;
- wysoki poziom motywacji u przedsiębiorców;
- wykorzystanie istniejącej bazy oświatowej (duża liczba szkół) dla potrzeb zmieniających się wymogów rynku pracy;
- tradycje gospodarcze;
- ludzie z inicjatywą;

Słabe strony:

• **Słaba kondycja finansowa powiatu i lokalnych przedsiębiorstw:**

- brak środków finansowych;
- brak kapitału na dofinansowanie działalności gospodarczej;
- brak dostępu do tanich kredytów inwestycyjnych;

• **Brak inwestorów, którzy zainwestowaliby w odpowiedni sektor gospodarczy;**

• **Brak mechanizmów przyciągania inwestorów:**

- brak mechanizmów motywujących rozwój (tworzenie nowych zakładów);
- niepełna promocja regionu;
- brak terenów uzbrojonych pod inwestycje przemysłowe;
- brak drogi średnicowej wokół Inowrocławia;
- mało rozbudowana sfera usług;
- brak baz surowcowych;

• **Zła sytuacja na rynku pracy:**

- duże bezrobocie;
- zbyt duża liczba bezrobotnych, niezainteresowanych rekwaliifikacją;
- brak wykwalifikowanych pracowników niektórych branż;
- kurczący się rynek pracy;

Domena strategiczna:

TURYSTYKA HISTORYCZNA, UZDROWISKOWA I REKREACYJNA

Silne strony:

- **Walory historyczne i przyrodnicze:**
  - tereny o bogatej przeszłości historycznej;
  - znaczna ilość zabytków architektury - "Mysia Wieża" w Kruszwicy, Szlak Piastowski, Kalwaria Pakoska, drewniany kościół w Pieraniu;
  - zbiorniki wodne – np. jezioro Gopło, jezioro Pakoskie;
  - liczne pomniki przyrody;
  - możliwość rozwoju agroturystyki;

- **Rozwinięta baza uzdrowiskowa (6 sanatoriów):**
  - złoża solankowe; tężnie, borowina;
  - dobrze rozwinięty kompleks uzdrowiskowy;
  - wykorzystanie istniejącej bazy uzdrowiskowej (liczne sanatoria) – park solankowy;

- **Położenie geograficzne:**
  - bliskość dużych miast (Wrocław, Bydgoszcz, Poznań, Kraków, Gdańsk);
  - dobre połączenia komunikacyjne;
  - korzystne położenie powiatu inowrocławskiego;

Słabe strony:

- **Warunki środowiskowe:**
  - częściowe zanieczyszczenie wód miejscowych jezior;
  - ubóstwo krajobrazowe;
  - częściowe zanieczyszczenie wód gruntowych (podskórnych);
  - krajobraz przemysłowy miasta Inowrocław;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

• **Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna:**

- brak należycie zagospodarowanych terenów turystycznych;
- słabo rozwinięta baza turystyczna;
- zbyt mała liczba hoteli, kwater prywatnych;
- zbyt mała liczba różnego typu klubów;
- niewielka ilość gospodarstw agroturystycznych;

• **Niekorzystny klimat dla rozwoju turystyki:**

- brak tradycji turystycznych;
- brak powiatowej organizacji turystycznej promującej walory turystyczne;
- brak inwestujących w projekty generujące rozwój turystyki;
- brak środków pieniężnych;
- brak oryginalnych pomysłów i odważnych decyzji;
- brak odpowiedniego wykorzystania zasobów krajobrazowo-przyrodniczych;
- zbyt mało atrakcji turystycznych;
- zbyt wysoki poziom cen w stosunku do oferowanego standardu usług;
- niewielkie zainteresowanie branżą;

ZEWNĘTRZNE SZANSE

• **Możliwości finansowe:**

- napływ kapitału zewnętrznego;
- pozyskiwanie funduszy zewnętrznych z NFOŚ, PHARE, ISPA, SAPARD itp.;
- wsparcie funduszami strukturalnymi;

• **Sytuacja międzynarodowa:**

- przystąpienie Polski do Unii Europejskiej;
- dostęp do dużego, wspólnotowego rynku zbytu pozbawionego barier celnych;

• **Zasoby ludzkie:**

- zatrzymanie migracji młodych ludzi do większych miast;
- wysokiej jakości fachowcy w samorządach;
- wykwalifikowana siła robocza;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

• **Nowe kierunki:**

- wykorzystanie modnego trendu w turystyce - agroturystyka;
- kreowanie mody na uprawianie turystyki;
- przyciągnięcie większej liczby kuracjuszy - ruch uzdrowiskowy;
- zmiana stylu życia społeczeństwa;

• **Sytuacja gospodarcza kraju i samorządów:**

- rozwój gospodarczy kraju;
- zmiana polityki gospodarczej i podatkowej;
- odpowiednie przepisy prawne;
- powstanie klasy średniej;
- przyspieszenie decyzyjności organów samorządowych;
- systematyczna promocja powiatu;

ZEWNĘTRZNE ZAGROŻENIA, TRUDNOŚCI

• **Sytuacja makroekonomiczna:**

- recesja w Polsce - zmniejszenie liczby osób zainteresowanych uprawianiem turystyki;
- niespójność i sprzeczność części aktów ustawodawczych;
- fiskalizm państwa (wysokie podatki, nieprecyzyjność przepisów podatkowych);
- zła polityka makroekonomiczna;
- słabe oddziaływanie państwa na rozwój przedsiębiorczości;
- ludność przyzwyczajona do wypoczynku w górach, nad morzem, nad jeziorami;
- zmniejszony popyt na usługi turystyczne;
- konkurencja turystyki z bardziej atrakcyjnych regionów;

• **Działania władz samorządowych:**

- nieufność do inicjatyw;
- centralne podejmowanie decyzji;
- brak współpracy pomiędzy samorządami, a środowiskiem okołobiznesowym;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- **Kondycja ekonomiczna społeczeństwa:**
  - zubożenie społeczeństwa;
  - emigracja wykwalifikowanych kadr w inne rejony Polski i poza kraj;
  - wzrastająca liczba narkomanów wśród uczniów;
  - wzrastająca liczba bezrobotnych wpływająca na przestępczość;
  - przestępczość;

- **Finanse (zarządzanie/gospodarowanie środkami):**
  - brak przygotowania do wykorzystania funduszy strukturalnych;
  - konkurencja kapitału zagranicznego;
  - bariery finansowe (wkład własny) przy pozyskiwaniu środków z funduszy europejskich;
  - brak kapitału obcego i zainteresowania inwestorów;
  - niekorzystne trendy w gospodarce światowej;

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

PLANY DZIAŁAŃ

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

DOMENY STRATEGICZNEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

Domena strategiczna

ZRÓŻNICOWANY ROZWÓJ GOSPODARCZY

Domena strategiczna

ROLNICTWO DOSTOSOWANE DO WYMOGÓW KONKURENCYJNEGO RYNKU

Domena strategiczna

TURYSTYKA HISTORYCZNA, UZDROWISKOWA I REKREACYJNA

Domena strategiczna:

ZRÓŻNICOWANY ROZWÓJ GOSPODARCZY

Opis pożądanego stanu docelowego:

Rozwój gospodarczy w powiecie inowrocławskim oparty zostanie o **istniejące lokalne zasoby w sektorze rolno-spożywczym** oraz dostępne **surowce mineralne**. Główne profile produkcji i przetwórstwa, przeważające na terenie powiatu skupią się na sodzie, cukrze i biopaliwach.

Produkcja w funkcjonujących na terenie powiatu zakładach przetwórczych **spełni wymogi środowiskowe**. Większość z przedsiębiorstw ulokowanych na obszarze powiatu uzyska certyfikaty jakości, które bardzo korzystnie wpływają na konkurencyjność szczególnie poza granicami kraju. Celem promowania przedsiębiorców stawiających na jakość, corocznie przyznawana będzie prestiżowa nagroda "**Kujawski Znak Jakości**", natomiast dla najprężniej działających biznesmanów - tytuł "**Przedsiębiorcy Roku Powiatu Inowrocławskiego**".

Przewiduje się prowadzenie **systematycznych działań wspierających rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw**. Funkcjonować będą różne instytucje otoczenia gospodarczego, np. Stowarzyszenie „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości. Przewidziane jest także prowadzenie na tym polu działań mających za zadanie aktywizację młodzieży i dorosłych, spotkania z przedsiębiorcami, organizowanie szkoleń z zakresu finansowania działalności gospodarczej czy promowanie dobrych przykładów znacznie wzmocnią postawy przedsiębiorcze w powiecie.

Prowadzone będą wszechstronne działania na rzecz **rozwoju zasobów ludzkich**, jako czynnika podstawowego rozwoju gospodarczego powiatu. Nadto intensywne prace w sferze opieki zdrowotnej, edukacji oraz funkcjonowania na rynku pracy.

Rozwojowi gospodarczemu sprzyjać winna dobrze **rozwinięta infrastruktura techniczna** oraz **dobrze rozwinięty system komunikacyjny**.

Kompleksowe działania, jakie Powiat podejmie w zakresie rozwoju gospodarczego spowodują, jego rozwój, powstaną nowe miejsca pracy, dzięki czemu zmniejszeniu ulegnie liczba bezrobotnych.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

W ramach „Zróżnicowanego rozwoju gospodarczego” sformułowano cztery cele strategiczne umożliwiające w perspektywie rozwój gospodarczy powiatu. Nawiązują one do:

- wspierania istniejących firm i pozyskiwania nowych inwestorów z preferencją na podmioty działające w oparciu o zasoby lokalne oraz nieuciążliwe dla środowiska;*
- tworzenia warunków dla rozwoju MŚP w powiecie inowrocławskim;*
- rozwoju infrastruktury technicznej, a tym samym wzrostu potencjału gospodarczego powiatu;*
- rozwoju zasobów ludzkich, a tym samym wzrostu konkurencyjności powiatu.*

Cel strategiczny 1.

Tworzenie optymalnych warunków wspierania firm (podmiotów) działających w oparciu o lokalne zasoby, nieuciążliwych dla środowiska oraz pozyskiwanie nowych inwestorów.

W związku z tym, iż powiat nie posiada bezpośrednich instrumentów wpływających na kształtowanie polityki gospodarczej, dla realizacji zdefiniowanego celu zdecydowano się położyć nacisk na profesjonalizację działań organizacyjnych i ich systemowość oraz poszukiwanie mechanizmów stymulujących pożądane zachowania lokalnego biznesu. Opracowanie systemu pozyskiwania inwestorów zewnętrznych, oferta inwestycyjna powiatu, działania na rzecz zmiany jego wizerunku gospodarczego, to całość działań, z których szczególnie istotne jest utworzenie powiatowego punktu obsługi inwestora, oraz liczne przedsięwzięcia promocyjne składające się na intensywne działania Powiatu zabiegające o pożądanych inwestorów. Ma to dużą wagę przy wysokich wskaźnikach atrakcyjności inwestycyjnej powiatu, z drugiej zaś strony coraz bardziej malejącej liczbie inwestycji w Polsce.

W stosunku do istniejących podmiotów gospodarczych brak bezpośrednich wpływów zastępuje się intensywnymi działaniami promocyjnymi i lobbingsowymi związanymi z kreowaniem polityki jakości w firmach powiatu inowrocławskiego. Powołanie Kapituły Kujawskiego Znak Jakości z jednej strony wzmocni rolę powiatu w sferze gospodarczej, z drugiej strony może stanowić instrument pośrednich oddziaływań na pożądany kierunek rozwoju firm.

Cel operacyjny:

1.1. Opracowanie powiatowego systemu pozyskiwania inwestorów zewnętrznych.

Zadania:

- 1.1.1. Utworzenie w strukturach Starostwa Powiatowego profesjonalnego Powiatowego Punktu Obsługi Inwestorów, do zadań którego należałoby m.in.:
- opracowanie bazy dostępnych terenów inwestycyjnych (mapy terenów) wraz ze wskazaniem na przeznaczenie terenu oraz własność gruntu;
  - pozyskanie pełnej informacji o stosowanych w poszczególnych gminach powiatu inowrocławskiego zachętach podatkowych dla inwestorów;
  - stworzenie bazy osób w gminach odpowiedzialnych za kontakty z inwestorami;
- Odpowiedzialność: Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa*
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: samorządy gmin, Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Cel operacyjny:

1.2. Promowanie i upowszechnianie polskich i europejskich norm i wymogów jakościowych.

Zadania:

- 1.2.1. Powołanie Kapituły Kujawskiego Znak Jakości, składającej się z przedstawicieli władz powiatu oraz instytucji lokalnych, której celem byłoby:
- stworzenie wykazu firm (przedsiębiorstw) z terenu powiatu posiadających certyfikaty jakościowe;
  - przyznawanie co roku Kujawskiego Znak Jakości podmiotom gospodarczym działającym na terenie powiatu;
  - opracowanie podstrony (w ramach strony internetowej Starostwa poświęconej działaniom Kapituły).
- Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski*
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cech Rzemiosł Różnych, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Naczelna Organizacja Techniczna

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 1.2.2. Publikowanie informacji o laureatach Kujawskiego Znak Jakości za pośrednictwem lokalnych mediów.
Odpowiedzialność: Kapituła Kujawskiego Znak Jakości
Termin realizacji: w ciągu 7 dni od przyznania nagrody
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cech Rzemiosł Różnych, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Naczelna Organizacja Techniczna
- 1.2.3. Opracowanie bazy firm i instytucji wdrażających wymagania jakościowe, instytucji certyfikujących i upowszechnienie jej poprzez zamieszczenie na podstronie Kapituły;
Odpowiedzialność: Kapituła Kujawskiego Znak Jakości
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Naczelna Organizacja Techniczna, Cech Rzemiosł Różnych
- 1.2.4. Organizowanie spotkań lokalnych przedsiębiorców z laureatami Kujawskiego Znak Jakości celem prezentacji i promocji dobrych przykładów.
Odpowiedzialność: Kapituła Kujawskiego Znak Jakości
Termin realizacji: co roku, w ciągu miesiąca od przyznania nagrody
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: Cech Rzemiosł Różnych, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Naczelna Organizacja Techniczna

Cel operacyjny:

1.3. Efektywna promocja inwestycyjna powiatu.

Zadania:

- 1.3.1. Opracowanie katalogu ofert inwestycyjnych.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: III kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: samorządy gmin
- 1.3.2. Wykonanie prezentacji multimedialnej powiatu.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: do końca 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu, wpływy z reklam
Partnerzy: samorządy gmin

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 1.3.3. Zamieszczenie oferty inwestycyjnej Powiatu w specjalistycznych publikacjach
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: corocznie
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: samorządy gmin
- 1.3.4. Zamieszczenie na stronach internetowych powiatu w/w oferty inwestycyjnej.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: III kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: webmaster
- 1.3.5. Uczestnictwo powiatu w wystawach gospodarczych i targach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: stosownie do kalendarza imprez i możliwości finansowych
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: samorządy gmin powiatu, ODR, podmioty gospodarcze, organizacje okołobiznesowe

Cel operacyjny:

1.4. Budowanie nowego gospodarczego wizerunku powiatu.

Zadania:

- 1.4.1. Systematyczne publikowanie materiałów promocyjno-informacyjnych o powiecie w prasie regionalnej i ogólnopolskiej.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: raz na kwartał w prasie regionalnej, a przynajmniej dwa razy do roku w prasie ogólnopolskiej
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: podmioty gospodarcze, organizacje okołobiznesowe
- 1.4.2. Systematyczna aktualizacja strony internetowej powiatu.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: działania stałe
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: poszczególne wydziały Starostwa
- 1.4.3. Kompleksowa komputeryzacja siedziby Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu z wcześniejszym opracowaniem dokumentacji technicznej.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa
Termin realizacji: 2005 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pomocowe
Partnerzy: Powiatowe Centrum Integracji Europejskiej

Cel strategiczny 2.

Tworzenie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Tworzenie warunków organizacyjno – instytucjonalnych budujących klimat dla powstawania niewielkich przedsiębiorstw na terenie powiatu stanowi zasadniczą treść poniższych zapisów. Powiat wspólnie z organizacjami okołobiznesowymi i społecznymi ma możliwość współtworzenia sprzyjającego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości - od prostego poradnictwa inwestycyjnego przez wsparcie lokalnego funduszu poręczeń kredytowych, po tworzenie warunków oraz związków celowych po to, aby pozyskiwać znaczne fundusze zewnętrzne. Aby proces wsparcia dla tworzenia MŚP na terenie powiatu był systematyczny, potrzebne jest zbudowanie trwałych instytucji wspomagających (Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego), stała edukacja oraz promocja postaw biznesowych. Przy aktywności Powiatu i współpracy z organizacjami okołobiznesowymi, także społecznymi można otrzymać fundusze zewnętrzne (np. z Unii Europejskiej).

Przy stosunkowo niewielkiej szansie na pozyskanie znaczących inwestorów strategicznych, działania na rzecz tworzenia przyjaznego klimatu dla małych i średnich przedsiębiorstw mają kluczowe znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości. W tej sferze istnieją możliwości promocyjne, finansowe i organizacyjne, a przy znacznej intensyfikacji niskobudżetowych działań lobbingsowych i promocyjnych są perspektywy na wzmocnienie pozycji Powiatu w kształtowaniu przedsiębiorczości.

Cel operacyjny:

2.1. Określenie narzędzi wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich szerokie upowszechnianie.

Zadania:

2.1.1. Poradnictwo w zakresie realizacji procesu inwestycyjnego.

Odpowiedzialność: Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa

Termin realizacji: działanie ciągłe

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: samorzędy gmin

2.1.2. Działalność informacyjno-doradcza w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Integracji Europejskiej Starostwa

Termin realizacji: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet powiatu, środki zewnętrzne pozyskane w ramach konkursów (grantów) oraz programów wspólnotowych

Partnerzy: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 2.1.3. Powołanie lokalnego (powiatowego) funduszu poręczeń kredytowych.
Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski oraz Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie
Termin realizacji: początek 2005 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu, budżety samorządów gmin
Partnerzy: samorządy gmin, organizacje okołobiznesowe
- 2.1.4. Powołanie stowarzyszenia gmin powiatu inowrocławskiego.
Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski, Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: samorządy gmin

Cel operacyjny:

2.2. Tworzenie instytucji otoczenia biznesu.

Zadania:

- 2.2.1. Przedłużenie działalności Powiatowego Ośrodka Rozwoju Przedsiębiorczości poprzez przekazanie działań organizacyjnych na rzecz Stowarzyszenia „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”.
Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa, Powiatowe Centrum Integracji Europejskiej Starostwa
Termin realizacji: II kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu, budżety gmin, środki zewnętrzne
Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy

Cel operacyjny:

2.3. Edukacja w zakresie przedsiębiorczości – promowanie postaw aktywnej przedsiębiorczości.

Zadania:

- 2.3.1. Organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców w zakresie przygotowywania programów (projektów) dla pozyskiwania środków z Unii Europejskiej.
Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Integracji Europejskiej, Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego
Termin realizacji: działania stałe
Źródła finansowania: granty i dotacje z fundacji oraz programów wspólnotowych, budżet powiatu
Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy, Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 2.3.2. Powołanie powiatowej kapituły złożonej z przedstawicieli Starostwa Powiatowego, samorządów gminnych powiatu oraz przedstawicieli środowisk gospodarczych powiatu, celem dokonania wyboru „Przedsiębiorcy Roku Powiatu Inowrocławskiego”.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego, Kapituła Kujawskiego Znaku Jakości, Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cech Rzemiosł Różnych

- 2.3.3. Systematyczne prezentacje sylwetek przedsiębiorców: handlowców, usługodawców, producentów, rolników na stronie internetowej Starostwa.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r. (kwartalnie)

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cech Rzemiosł Różnych, Naczelna Organizacja Techniczna, Kujawsko - Pomorska Izba Rolnicza

- 2.3.4. Przygotowanie zakresu tematycznego i realizacja cyklicznych (raz na kwartał) spotkań młodzieży szkół średnich powiatu inowrocławskiego z lokalnymi przedsiębiorcami w ramach przedmiotu „Przedsiębiorczość”.

Odpowiedzialność: Dyrektorzy w / w szkół

Termin realizacji: od III kwartału 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa (koordynator), Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Cech Rzemiosł Różnych, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

- 2.3.5. Prowadzenie szkoleń oraz doradztwa prawno-ekonomicznego dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej

Odpowiedzialność: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Termin realizacji: od II kwartału 2004 r. - działania ciągłe

Źródła finansowania: środki zewnętrzne Banku Światowego, środki Partnerstwa Powiatu Inowrocławskiego

Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy, Starostwo, Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, lokalne organizacje okotobiznesowe

Cel strategiczny 3.

Zwiększenie potencjału gospodarczego poprzez rozwój infrastruktury technicznej.

W dziedzinie infrastruktury technicznej przed Powiatem stoją zapisane działania w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, zwłaszcza dotyczące drogownictwa i ochrony środowiska. Dodatkowo dla przejrzystości i kompletności prac w plan działań zostały włączone dane ujęte przez wieloletnie plany inwestycyjnych gmin powiatu inowrocławskiego dotyczące modernizacji i budowy dróg oraz rozwoju sieci wodno – kanalizacyjnej na obszarach wiejskich.

Najważniejsza inwestycja w zakresie infrastruktury technicznej dotycząca budowy obwodnicy, wynika z troski o mieszkańców, gdyż po wąskich ulicach miasta odbywa się ruch tranzytowy, który nakłada się z ruchem lokalnym. Udział pojazdów ciężarowych w ogólnej liczbie pojazdów wynosi 25%. Działanie to poprawi sytuację komunikacyjną w powiecie, tak pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, jak i zwiększenia jakości życia mieszkańców. Należy jednak dodać, że zadanie to leży poza możliwościami decyzyjnymi i finansowymi Powiatu. Natomiast wpisanie zadania „budowy dużej obwodnicy wokół Inowrocławia” w strategię Powiatu wskazuje na konkretne działania Powiatu o charakterze lobbingsowym i informacyjnym w tym względzie, a także brak dróg ekspresowych i obwodnic jest wyartykułowana przez „Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego”.

Cel operacyjny:

3.1. Poprawa systemu komunikacyjnego w powiecie inowrocławskim.

Zadania:

3.1.1. Budowa dużej obwodnicy wokół Inowrocławia.

*Odpowiedzialność: Dyrekcja Generalna Dróg Krajowych i Autostrad
(po rozmowach z dyrekcją DGDKiA istnieje konieczność
umieszczenia zadania w strategii)*

*Termin realizacji: nieokreślony, prace na poziomie koncepcji wytyczenia przebiegu
obwodnic, informacja uzyskana w DGDKiA w dniu 4 IV 2004 r.*

Źródła finansowania: budżet centralny i wojewódzki

Partnerzy: Województwo, Powiat, Gminy

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

3.1.2. Modernizacja i remonty sieci drogowej:

(Zadania ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Powiatu Inowrocławskiego na lata 2002 – 2004)

droga Orłowo – Czyste (*termin realizacji – 2006 r.*);
droga Lipie – Modliborzyce (*termin realizacji – 2010 r.*);
droga Baranowo - Racice (*termin realizacji – 2005 r.*);
droga Kruszewica – Racice (*termin realizacji – 2006 r.*);
droga Rojowice – Chrośna (*termin realizacji – 2010 r.*);
droga Olszewice – Słońsko (*termin realizacji – 2006 r.*);
ul. Przemysłowa w Janikowie (*termin realizacji – 2004 r.*);

Odpowiedzialność: Starostwo

Źródła finansowania: budżet powiatu

3.1.3. Modernizacja i remonty sieci drogowej:

(Zadania ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Rojewo na lata 2002 – 2006)

droga Rojewice – Glinno Wielkie (*termin realizacji – 2006 r.*);
droga gminna Ściborze (*termin realizacji – 2005 r.*);
droga Liszkowo – Topola (*termin realizacji – 2006 r.*);
droga Płonkowo - Dobiesławice (*termin realizacji – 2006 r.*);
droga Liszkowo - Wybranowo (*termin realizacji – 2006 r.*);

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Źródła finansowania: budżety gmin, środki zewnętrzne

3.1.4. Modernizacja dróg:

(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003 – 2005)

droga Tuczo – Podgaj (*termin realizacji – IV kwartał 2004 r.*);
droga w Palczynie (*termin realizacji – III kwartał 2004 r.*);
droga Gniewkówiec – Karczówka (*termin realizacji – III kwartał 2004 r.*)
ulice Tuczo – Osiedle (*termin realizacji – III kwartał 2006 r.*)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne

3.1.5. Budowa ulic: Spacerowej, Słonecznej, Leśnej i Budowlanej w Dąbrowie Biskupiej.

(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002– 2005)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: 2004 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne

3.1.6. Budowa drogi do Wilkostowa w Dąbrowie Biskupiej.

(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002–2005)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: 2005 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

- 3.1.7. Zainstalowanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Toruńska – Jacewska – Najświętszej Marii Panny w Inowrocławiu (droga krajowa K 15).
Odpowiedzialność: Dyrekcja Generalna Dróg Krajowych i Autostrad
Termin realizacji: 2005 r.
Źródła finansowania: budżet DGDKiA
Partnerzy: samorząd miasta Inowrocławia

Cel operacyjny:

3.2. Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej głównie na obszarach wiejskich.

Zadania:

- 3.2.1. Budowa sieci kanalizacyjnej dla miejscowości: Rojewo, Liszkowo, Ściborze.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Rojewo na lata 2002 – 2006)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 - 2005 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej
- 3.2.2. Budowa 100 oczyszczalni przydomowych w miejscowości Rojewo.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Rojewo na lata 2002 – 2006)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2006 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej
- 3.2.3. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz wodociągu na nowo powstałych osiedlach mieszkaniowych w Złotnikach Kujawskich.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003–2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: IV kwartał 2008 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej
- 3.2.4. Budowa kanalizacji we wsiach: Rucewo, Rucewko – gmina Złotniki Kujawskie.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003–2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 - 2005r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej
- 3.2.5. Modernizacja ujęć wodociągowych w gminie Dąbrowa Biskupia.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002-2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

3.2.6. Budowa sieci kanalizacyjnej w Szymborzu oraz na ul. Jacewskiej w Inowrocławiu.

(Zadania zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Inowrocławia na lata 2002 – 2003)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: 2003 – 2004 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., środki zewnętrzne

Partnerzy: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Cel operacyjny:

3.3. Racjonalna gospodarka odpadami na terenie powiatu.

Zadania:

3.3.1. Segregacja odpadów na wysypisku gminnym w Dąbrowie Biskupiej.

(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002–2005)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: 2004 r.

Źródła finansowania: budżet gminy

Partnerzy: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

3.3.2. Współfinansowanie przez Powiat Inowrocławski Zakładu Utylizacji Odpadów w Maławach.

Odpowiedzialność: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

Termin realizacji: 2007 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu, środki pomocowe

Partnerzy: Inowrocławska Fundacja Ekologiczna, samorząd miasta Inowrocławia

Cel strategiczny 4.

Wzrost konkurencyjności powiatu poprzez rozwój zasobów ludzkich.

Rozwój zasobów ludzkich jest logicznym dopełnieniem całości działań związanych z rozwojem wielofunkcyjnej zróżnicowanej gospodarki na terenie powiatu inowrocławskiego. Obok funkcjonujących przedsiębiorstw (podlegających procesom restrukturyzacji), wysiłki nakierowane na przyciąganie kapitału zewnętrznego i sprzyjanie klimatowi pozwalającemu na wzrost małych i średnich firm mogą być skuteczne, gdy zostanie przygotowana niezbędna infrastruktura techniczna oraz, co stanowi wymóg współczesności, zostanie zapewniony rozwój zasobów ludzkich. Zapisane w planie działań zadania dobrze wpisują się w zewnętrzne programy pomocowe zwłaszcza w Program Phare SSG 2001 Rozwój Zasobów Ludzkich. Można, więc liczyć na zewnętrzne wspomaganie finansowe w zakresie aktywnych działań na rynku pracy, szkoleń dla bezrobotnych, wspomaganie edukacyjnego przedsiębiorców oraz wsparcia w lokalne programy na rzecz zatrudnienia. Umieszczenie zapisów w strategii rozwoju powiatu dotyczących rozwoju zasobów ludzkich ułatwia pozyskanie środków na powyższe działania.

Cel operacyjny:

4.1. Stworzenie systemu edukacyjnego młodzieży i dorosłych adekwatnego do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Zadania:

4.1.1. Utworzenie powiatowego funduszu stypendialnego, celem nagradzania najbardziej utalentowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu.

Odpowiedzialność: Starosta, Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu i budżety gmin

Partnerzy: samorządy gmin

4.1.2. Zorganizowanie na terenie powiatu wyższej uczelni prywatnej lub publicznej.

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: najwcześniej wrzesień 2004 r. - stosownie do zainteresowania

Źródła finansowania: czesne, budżet powiatu

Partnerzy: samorządy gmin, strona internetowa Starostwa, lokalne media

Cel operacyjny:

4.2. Aktywne poszukiwanie na rynku pracy.

Zadania:

4.2.1. Opracowanie wspólnie z gminami powiatowego programu na rzecz zmniejszenia bezrobocia.

Odpowiedzialność: Powiatowy Urząd Pracy

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet Powiatowego Urzędu Pracy

Partnerzy: samorząd powiatu, samorzady gmin

4.2.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację powiatowego programu na rzecz zmniejszenia bezrobocia.

Odpowiedzialność: Powiatowy Urząd Pracy

Termin realizacji: od IV kwartału 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet Powiatowego Urzędu Pracy

Partnerzy: samorząd powiatu, samorzady gmin

4.2.3. Wdrożenie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu.

Odpowiedzialność: Powiatowy Urząd Pracy

Termin realizacji: od IV kwartału 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: środki z Europejskiego Funduszu Społecznego

Partnerzy: samorząd powiatu, samorzady gmin, Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Cel operacyjny:

4.3. Zapewnienie wysokiej jakości opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

Zadanie:

4.3.1. Podniesienie świadomości zdrowotnej mieszkańców powiatu poprzez:

- a) edukację zdrowotną w zakresie realizacji „Programów Edukacyjnych”;
- b) realizowanie programów zdrowotnych i promowanie zdrowego stylu życia;
- c) realizowanie programów profilaktycznych - wczesne wykrywanie chorób układu krążenia i chorób nowotworowych, chorób cywilizacyjnych (depresji, uzależnień, wad postawy, uczuleń itd.) oraz zapobieganie skutkom wypadków

Odpowiedzialność: Starostwo, samorzady gmin

Termin realizacji: działania ciągłe

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżety gmin, sponsorzy

Partnerzy: zakłady opieki zdrowotnej, stowarzyszenia, fundacje, PSZOZ

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 4.3.2. Dążenie do podniesienia jakości oraz zapewnienia lepszej dostępności udzielanych świadczeń zdrowotnych przez Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu oraz inne publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, samodzielnie praktykujących lekarzy i sanatoria (uzyskanie certyfikatów, łamanie barier architektonicznych, szkolenia itp.).

Odpowiedzialność: dyrektorzy publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej,

Termin realizacji: od 2004 r.

Źródła finansowania: środki własne, budżet powiatu, Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia, środki zewnętrzne, sponsorzy

Partnerzy: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa

- a) stworzenie przez Powiat wspólnie z samorządami gmin modelu całodobowej ambulatoryjnej i wyjazdowej opieki medycznej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu

Odpowiedzialność: Zarząd Powiatu w Inowrocławiu, Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie

Termin realizacji: II kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: Narodowy Fundusz Zdrowia

Partnerzy: publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz samodzielnie praktykujący lekarze, Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej

- b) rozwijanie Zintegrowanego Systemu Ratownictwa.

Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski

Termin realizacji: działania stałe

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżety gmin, budżet miasta Inowrocławia, budżety powiatów ościennych

Partnerzy: publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz samodzielnie praktykujący lekarze, Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej

- 4.3.3. Dostosowanie domów pomocy społecznej do obowiązujących standardów opieki poprzez pozyskanie środków finansowych na realizację programów naprawczych.

Odpowiedzialność: Dyrektorzy Domów Pomocy Społecznej

Termin realizacji: do roku 2006 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu, sponsorzy, środki własne DPS

Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa

- 4.3.4. Zwiększenie liczby miejsc w schroniskach dla kobiet, matek z dziećmi – ofiar przemocy domowej

Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Starostwa

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Termin realizacji: do końca 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu, sponsorzy

Partnerzy: Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa

4.3.5. Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej poprzez:

- a) nabór kandydatów na rodziców zastępczych poprzez uruchomienie akcji informacyjnej.

Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Starostwa

Termin realizacji: działania stałe

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: pracownicy socjalni

- b) realizacja projektu „Starsza Siostra, Starszy Brat”.

Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Starostwa

Termin realizacji: do 2006 r.

Źródła finansowania: środki zewnętrzne – Europejski Fundusz Społeczny

Partnerzy: samorząd powiatu, wolontariusze

- c) szkolenia funkcjonujących rodzin zastępczych i kandydatów na rodziców zastępczych

Odpowiedzialność: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Starostwa

Termin realizacji: działania stałe

Źródła finansowania: budżet powiatu, sponsorzy

Partnerzy: Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny

Cel operacyjny:

4.4. Wyrównywanie szans osobom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zadanie:

- 4.4.1. Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez zidentyfikowanie zasobów i partnerów do pracy na rzecz osób niepełnosprawnych.

Odpowiedzialność: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: samorzady gmin, organizacje pozarządowe

- 4.4.2. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej, zatrudnienia i przeciwdziałania skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie poradnictwa zawodowego oraz kierowanie na szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych.

Odpowiedzialność: Powiatowy Urząd Pracy

Termin realizacji: działania stałe

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Źródła finansowania: PFRON

Partnerzy: Kluby Pracy, Aktywne Warsztaty Poszukiwania Pracy

- 4.4.3. Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym (sport, rekreacja, turystyka) poprzez inicjowanie różnych form rozwoju aktywności tych osób

Odpowiedzialność: Starostwo

Termin realizacji: działania stałe

Źródła finansowania: budżet powiatu, sponsorzy

Partnerzy: Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pełnomocnik Starosty ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe

Domena strategiczna:

ROLNICTWO DOSTOSOWANE DO WYMOGÓW KONKURENCYJNEGO RYNKU

Opis pożądanego stanu docelowego:

Rozwój rolnictwa będzie następował z **uwzględnieniem specyfiki gospodarstw rolnych** zlokalizowanych na terenie powiatu.

Władze powiatu, gmin oraz instytucje okołorolnicze skoncentrują swą uwagę na **średnich i małych gospodarstwach rodzinnych**. Gospodarstwa te nastawią się przede wszystkim na prowadzenie ekonomicznie opłacalnych upraw np.: **owoców i warzyw, zdrowej, ekologicznej żywności, ziół i roślin przemysłowych**. Płody inowrocławskich rolników, charakteryzować się będą wysoką jakością, co zagwarantuje im szybki zbytny.

Płody te zbywane będą w swej naturalnej postaci, ale również jako **podstawowy surowiec dla zakładów przetwórczych** działających na terenie powiatu. Dla firm z tej branży zostaną stworzone specjalne preferencje inwestycyjne, zachęcające do rozwijania działalności inwestycyjnej.

Elementem najbardziej podkreślającym przygotowanie inowrocławskiego rolnictwa do funkcjonowania na konkurencyjnym rynku będzie **dobrze zorganizowany rynek zbytu**. Na podkreślenie zasługuje fakt, że brak problemów ze zbytem spowoduje szeroka edukacja w zakresie planowania i zarządzania produkcją rolną oraz przedsiębiorczości sektora rolniczego.

Osiągnięcie wysokiej konkurencyjności naszego rolnictwa nie okaże się możliwe bez inwestowania w **rozwój infrastruktury technicznej** oraz bez prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska i propagowaniem postaw proekologicznych.

Ta aktywność wszystkich środowisk związanych z rolnictwem spowoduje, że poziom życia rolników i mieszkańców wsi będzie stale się poprawiał.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

W ramach domeny strategicznej „Rolnictwo dostosowane do wymogów konkurencyjnego rynku” zostały wskazane trzy główne cele strategiczne dotyczące:

- wspierania małych i średnich gospodarstw rolnych;*
- organizowania rynków zbytu dla lokalnych produktów;*
- rozbudowa infrastruktury technicznej spełniającej wymogi środowiskowe.*

Wytyczenie tych kierunków wpłynie na wzmocnienie sektora rolniczego w powiecie oraz pozwoli na wykorzystanie dostępnych dla rolników i przetwórców rolno-spożywczych środków zewnętrznych.

Cel strategiczny 1.

Rozwój małych i średnich gospodarstw rodzinnych specjalizujących się w produkcji zdrowej, ekologicznej żywności, warzyw i owoców, ziół i roślin przemysłowych.

W związku ze wzrostem i trudnościami funkcjonowania małych i średnich gospodarstw rolnych podjęte zostaną na terenie powiatu działania mające na celu zapewnienie wysokiej opłacalności produkcji rolnej w tych gospodarstwach.

Sprofilowanie działalności rolniczej i wejście w obszary niszowe stanowi szansę dla gospodarstw na efektywne działanie pośród konkurencyjnego rynku. Przekwalifikowanie działalności rolniczej musi być bardzo mocno wsparte działaniami o charakterze edukacyjnym, skierowanym nie tylko do rolników, ale już na poziomie szkół średnich. Edukacja koncentrować się musi na racjonalnym podejściu do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Nabycie wskazanych umiejętności przez rolników jest istotnym warunkiem pełniejszego wykorzystania możliwości płynących z działań integracyjnych.

W obliczu zmieniających się czynników otoczenia zewnętrznego bardzo ważne jest stałe monitorowanie zjawisk oraz tendencji zachodzących w obrębie sektora rolniczego. Umożliwi on gospodarstwom rolnym dostosowanie swojej działalności do zmieniających się warunków. Służyć temu będą wysoce profesjonalne usługi doradcze.

Cel operacyjny:

1.1. Edukacja w zakresie przedsiębiorczości rolnej.

Zadania:

1.1.1. Ukierunkowanie prowadzonych w szkołach średnich o profilu rolniczym lekcji przedsiębiorczości na nabycie przez uczniów praktycznych umiejętności związanych z przedsiębiorczością w gospodarstwie rolnym (np. prowadzenie księgi przychodów i rozchodów, analiza rentowności gospodarstwa rolnego).

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: od roku szkolnego 2004 / 2005

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: dyrektorzy szkół, Kuratorium Oświaty

1.1.2. Prowadzenie cyklicznych szkoleń dla rolników dotyczących zagadnień ekonomii w gospodarstwie rolnym, celem wyrobienie wśród tej grupy nawyku analizy kosztów prowadzonego gospodarstwa.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: od II kwartału 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko - Pomorska Izba Rolnicza, Akademia Techniczno – Rolnicza w Bydgoszczy

1.1.3. Organizowanie corocznych wizyt studialnych propagujących produkcję zdrowej, ekologicznej żywności

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: od IV kwartału 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: środki ODR, uczestnicy wizyt studialnych

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza

1.1.4. Zorganizowanie szkoleń na temat prowadzenia gospodarstwa ekologicznego oraz zasad ubiegania się o statut gospodarstwa ekologicznego.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: II kwartał 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

1.1.5. Przeprowadzenie szkoleń na temat prowadzenia gospodarstw agroturystycznych oraz zasad finansowego rozliczania się z tego rodzaju działalności.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: od III kwartału 2004 r. – działania ciągłe

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

1.1.6. Określenie zasad sprawnego informowania rolników w zakresie zmian prawnych, wdrażanych programów oraz innowacyjnych rozwiązań dotyczących profili produkcji rolnej prowadzonych przez małe i średnie gospodarstwa rodzinne.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa, komórki rolnictwa urzędów gmin, Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego, Kujawsko - Pomorska Izba Rolnicza

Cel operacyjny:

1.2. Przygotowanie rolników do tworzenia grup producenckich.

Zadania:

1.2.1. Upowszechnianie informacji na temat korzyści ekonomicznych wynikających z łączenia się producentów rolnych oraz o możliwościach pozyskania środków zewnętrznych na prowadzenie tego typu działalności

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

4.2.7. Udział przedstawiciela Starostwa lub Ośrodka Doradztwa Rolniczego w spotkaniach wiejskich, celem prezentacji korzyści wynikających się z zrzeszania rolników oraz udzielenia szczegółowej informacji na temat procedury tworzenia grup producenckich.

Odpowiedzialność: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Cel operacyjny:

1.3. Tworzenie instytucji wspierających rozwój rolnictwa i aktywna współpraca z istniejącymi organizacjami.

Zadania:

1.3.1. Wspieranie działania Partnerstwa Powiatu Inowrocławskiego.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: działania stałe

Źródła finansowania: środki Banku Światowego (Program PAOW)

Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy, Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza

Cel strategiczny 2.

Organizowanie rynków zbytu dla wytwarzanych na terenie powiatu inowrocławskiego produktów rolnych.

Rolnictwo na terenie powiatu inowrocławskiego podobnie, jak w całym kraju, znajduje się w niekorzystnej sytuacji. Kłopoty ze zbytem płodów rolnych oraz niska opłacalność produkcji rolnej powoduje, iż poziom dochodów rolników jest bardzo niski. Dlatego też działania samorządu powiatowego na rzecz wspierania rolników do zrzeszania się są bardzo istotne dla rozwoju sektora rolniczego w powiecie oraz dla efektywnego wykorzystania środków udostępnianych przez Unię Europejską dla grup producenckich.

Ważnymi działaniami podejmowanymi w celu zapewnienia zbytu lokalnych produktów rolnych jest również prowadzenie racjonalnej gospodarki produkcją rolną.

Cel operacyjny:

2.1. Przygotowanie rolników do tworzenia grup producentów rolnych.

Zadania:

2.1.1. Upowszechnianie informacji o zasadach i korzyściach wynikających z łączenia się producentów rolnych oraz o możliwościach pozyskania zewnętrznych funduszy na działalność grup producenckich (np. w formie ulotki lub krótkiego materiału informacyjnego)

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

2.1.2. Uczestnictwo przedstawiciela Starostwa Powiatowego lub Ośrodka Doradztwa Rolniczego w spotkaniach wiejskich, celem prezentacji korzyści wynikających się z zrzeszania się rolników oraz udzielenia szczegółowej informacji na temat procedury tworzenia grup producenckich.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

Cel operacyjny:

2.2. Promocja produktów lokalnych połączona ze zmianą wizerunku polskiego rolnika.

Zadania:

2.2.1. Wypracowanie lokalnej marki w oparciu o regionalne nazwy i produkty (np. sól inowrocławska). Wykreowanie marki może odbyć się w drodze przeprowadzenia badań ankietowych (sondaż) mieszkańców powiatu inowrocławskiego oraz konkursu wśród młodzieży szkolnej mających na celu wskazanie propozycji produktów, które mogą stać się wizytówką powiatu inowrocławskiego na zewnątrz. Istnieje również możliwość zainicjowania debaty w prasie lokalnej na temat określenia lokalnej marki.

*Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski, Prezydent Inowrocławia,
Burmistrzowie i Wójtowie*

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Cel operacyjny:

2.3. Efektywne planowanie i zarządzanie produkcją rolną.

Zadania:

2.3.1. Powstanie Powiatowego Rejestru Podmiotów Rolnych, który będzie stanowił bazę danych o producentach poszczególnych płodów rolnych zlokalizowanych na terenie powiatu inowrocławskiego. Rejestr ten m.in. ułatwi kojarzenie producentów rolnych z pojawiającymi się odbiorcami tych produktów.

Odpowiedzialność: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: komórki rolnictwa urzędów gmin, ARiMR - Biuro Powiatowe

2.3.2. Utworzenie bazy informacyjnej zawierającej wykaz instytucji regionalnych, wojewódzkich i krajowych wspomagających rozwój rolnictwa.

Odpowiedzialność: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: komórki rolnictwa urzędów gmin, ARiMR - Biuro Powiatowe

2.3.3. Przeprowadzenie analizy trendów w rozwoju rolnictwa (produkcje przyszłościowe, produkcje schyłkowe, szczegółowa informacja na temat wymogów jakościowych dla poszczególnych płodów rolnych) oraz informowanie rolników o wynikach analiz.

Odpowiedzialność: Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki ODR

Partnerzy: Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa, komórki rolnictwa urzędów gmin

Cel strategiczny 3.

Rozwój infrastruktury technicznej wpływający korzystnie na stan środowiska naturalnego w powiecie.

Mówiąc o rozwoju rolnictwa, jako ważnej gałęzi rozwoju gospodarczego powiatu inowrocławskiego, koniecznym jest także zapewnienie dobrze rozwiniętych systemów infrastruktury technicznej. Powszechna dostępność do infrastruktury z jednej strony zapewnienia korzystne warunki dla prowadzenia działalności rolniczej, a z drugiej strony przyczynia się do ochrony środowiska naturalnego. Aspekt środowiskowy jest ważnym elementem w polityce unijnej, czego konsekwencją jest dostępność wielu źródeł zewnętrznego finansowania inwestycji na rzecz ochrony środowiska.

Cel operacyjny:

3.1. Rozwój gospodarki wodno – ściekowej na terenie powiatu.

Zadania:

3.1.1. Rozwój sieci kanalizacyjnej:

- a) Rozwój sieci kanalizacyjnej dla miejscowości: Rojewo, Liszkowo, Ściborze.

(Zadania zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Rojewo na lata 2002 – 2006)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: 2004 - 2005 r.

Źródła finansowania: budżet gminy, środki zewnętrzne

- b) Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na osiedlach mieszkaniowych w Złotnikach Kujawskich.

(Zadanie zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003–2005)

Odpowiedzialność: samorząd gminy

Termin realizacji: IV kwartał 2008 r.

Źródła finansowania: budżet gminy

Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- c) Budowa kanalizacji we wsiach: Rucewo, Rucewko – gmina Złotniki Kujawskie.
(Zadanie zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003–2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 - 2005r.
Źródła finansowania: budżet gminy
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej
- d) Budowa sieci kanalizacyjnej w Szymborzu oraz na ul. Jacewskiej w Inowrocławiu.
(Zadania zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Inowrocławia na lata 2002 – 2004)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2003 – 2004 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki PWiK sp. z o.o.
Partnerzy: PWiK sp. z o.o., PGKiM
- e) Budowa sieci kanalizacyjnej w gminie Inowrocław,
(Zadanie zapisane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym gminy Inowrocław na lata 2003 - 2006)
Odpowiedzialność: samorząd gminy,
Termin realizacji: 2003 - 2006,
Źródła finansowania: budżet gminy, środki unijne".

3.1.4. Rozbudowa sieci wodociągowej:

- a) Modernizacja ujęć wodociągowych w gminie Dąbrowa Biskupia.
(Zadanie zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002-2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 r.
Źródła finansowania: budżet gminy
- b) Budowa sieci wodociągu na osiedlach mieszkaniowych w Złotnikach Kujawskich.
(Zadanie zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003–2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: IV kwartał 2008 r.
Źródła finansowania: budżet gminy
Partnerzy: Zakład Gospodarki Komunalnej

3.1.5. Budowa sieci gazowej stosownie do potrzeb odbiorców indywidualnych i przemysłowych

Cel operacyjny:

3.2. Zwiększanie aktywności powiatu, jako koordynatora działań związanych z ochroną środowiska oraz dbaniem o estetykę powiatu.

Zadanie:

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

- 3.2.1. Określenie standardów powiatowych w zakresie gospodarowania ściekami.
Odpowiedzialność: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżet powiatu
Partnerzy: komórki rolnictwa urzędów gmin
- 3.2.2. Opracowanie i upowszechnienie pisemnej informacji na temat obowiązków gospodarstw rolnych w zakresie utrzymania czystości i porządku.
Odpowiedzialność: komórki ochrony środowiska urzędów gmin
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.
Źródła finansowania: budżety gmin
Partnerzy: sołtysi
- 3.2.3. Przeprowadzenie powiatowego konkursu na czyste gospodarstwo rolne.
Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski, Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Termin realizacji: październik każdego roku
Źródła finansowania: budżet Powiatu, Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza
Partnerzy: Powiatowa Inspekcja Weterynaryjna, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska

Cel operacyjny:

3.3. Określenie standardów/ wymagań w zakresie ochrony środowiska przy rozwijaniu produkcji rolnej.

Zadania:

- 3.3.1. Upowszechnienie norm i wymagań w zakresie ochrony środowiska, których spełnienie warunkuje możliwość korzystania przez gospodarstwa rolne z unijnych dotacji.
Odpowiedzialność: samorzady gmin
Termin realizacji: działanie ciągłe
Źródła finansowania: budżety gmin
Partnerzy: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa
- 3.3.2. Opracowanie systemu monitorowania gospodarki ściekami prowadzonej przez indywidualne gospodarstwa rolne na terenie powiatu.
Odpowiedzialność: samorzady gmin
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r. – działanie ciągłe
Źródła finansowania: budżety gmin
Partnerzy: Wydział Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa

Cel operacyjny:

3.4. Edukacja ekologiczna mieszkańców wsi w zakresie ochrony środowiska – kreowanie postaw proekologicznych.

Zadania:

3.4.1. Organizacja w urzędach gmin szkoleń dla rolników indywidualnych na temat szkodliwości oddziaływania na środowisko niektórych odpadów.

Odpowiedzialność: samorządy gmin

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżety gmin

Partnerzy: organizacje rolnicze

3.4.2. Lekcja ekologii w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, zawodowych i średnich.

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa (na poziomie szkół ponadgimnazjalnych), komórki oświaty urzędów gmin

Termin realizacji: od roku szkolnego 2004/2005

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżety gmin

Partnerzy: organizacje proekologiczne

Domena strategiczna:

**TURYSTYKA HISTORYCZNA, UZDROWISKOWA
I REKREACYJNA**

Opis pożądanego stan docelowego:

W powiecie inowrocławskim istnieje możliwość rozwoju **turystyki**, która oprze się na **dziedzictwie kulturowym** i bogatych **walorach przyrodniczych**. Powiat winien zatem przygotować **zróżnicowaną ofertę turystyczną** obejmującą różne formy aktywnego wypoczynku. Dzięki istniejącej bazie sanatoryjnej wykorzystującej naturalne zasoby lecznicze powiat stanie się **ważnym ośrodkiem uzdrowiskowym** w skali kraju. Obok turystyki uzdrowiskowej coraz dynamicznie rozwinie się spa – turystyka (turystyka związana z odnową biologiczną, odmładzaniem i rewitalizacją) przyciągająca rosnącą liczbę klientów. Równoległe nastąpi rozwój **infrastruktury turystycznej i technicznej**.

Główne typy turystyki, jakie rozwiną się na terenie powiatu inowrocławskiego to:

- **turystyka historyczna** w oparciu o walory historyczne Inowrocławia oraz Kruszwicy, bazująca na Szlaku Piastowskim, a także Szlaku Romańskim. Oba szlaki stanowią

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

dziedzictwo historyczne i kulturowe będące cenną atrakcją turystyczną. Grupy odbiorców oferty: młodzież szkolna i zorganizowane wycieczki wpisane w program edukacyjny, dawni mieszkańcy terenu powiatu i okolic, którzy wyemigrowali głównie poza kraj, a odczuwają chęć zwiedzania terenów rodzinnych, osoby poszukujące atrakcji turystycznych opartych o walory historyczne.

- **turystyka uzdrowiskowa** oraz **spa – turystyka** (turystyka oparta o odnowę biologiczną, odmładzanie i rewitalizację) na bazie uzdrowiska „Solanki” w mieście Inowrocławiu, z wykorzystaniem wód solankowych i licznych zabiegów zdrowotnych, także możliwością spędzania czasu na wolnym powietrzu jaką daje olbrzymi ponad stuletni park. Grupy odbiorców oferty: kuracjusze uzdrowiskowi z Polski – głównie osoby starsze, emeryci; kuracjusze uzdrowiskowi z zagranicy, głównie z Niemiec; osoby w wieku 30 – 55 lat, głównie z wyższym wykształceniem, z dużych miast, bardzo aktywne zawodowo, zamożne.
- **turystyka ekologiczno – edukacyjna** – na bazie walorów Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia; centrum edukacji ekologicznej województwa kujawsko – pomorskiego i wielkopolskiego będzie obsługiwało kilkaset szkół podstawowych, gimnazjalnych działających w promieniu 100 km. Grupy odbiorców oferty: młodzież szkolna, turystyka zorganizowana.
- **turystyka rekreacyjna**, rodzinna, piknikowo – festynowa, ludowa głównie na terenie gminy Rojewo. Ciekawą formą rekreacji dla mieszkańców są tzw. szlaki piesze: między innymi Szlak im. Jana Kasprowicza, który stanowi urokliwą trasę spacerów, a także krzyżuje się z innym szlakiem - im. Przybylskiego. Szlaki dają możliwość aktywnego wypoczynku mieszkańcom. Należy pamiętać również o propagowanej formie przez mieszkańców spędzania czasu w ogródkach działkowych. Równie cennym zapleczem rekreacyjnym dla mieszkańców Inowrocławia są pobliskie jeziora Gopło w Kruszewicy i jezioro Jezuickie w Chmielniku, a nawet oddalone nieco Przyjezierze. Grupy odbiorców oferty: mieszkańcy powiatu.

Aspiracją w zakresie rozwoju turystyki o charakterze przejazdowym będzie stworzenie takiej oferty, dzięki której turysta spędzi na terenie powiatu minimum 2 dni.

Wzmocnienie funkcji turystycznych powiatu jest dodatkowym uzupełnieniem dla obszarów dotychczas dominujących w jego strategicznym rozwoju gospodarczym. Takimi były i nadal pozostają przemysł i rolnictwo. Natomiast koniecznym jest nowe spojrzenie na możliwości rozwoju turystycznego powiatu uwzględniające

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

specjalistyczną ofertę wykorzystującą walory uzdrowiskowe, historyczne i rekreacyjne powiatu zgodnie z rodzącymi się w tym względzie koniunkturami. Potrzebne jest także spojrzenie na turystykę, jako źródło dochodów dla samorządów i mieszkańców oraz położenie nacisku na zmianę wizerunku powiatu z rolniczo-przemysłowego na sprzyjający pobytowi turystycznemu. Takie ambitne cele rozwojowe postawiono w ramach opisywanej domeny strategicznej.

Cel strategiczny 1.

Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu inowrocławskiego poprzez rozwój turystyki historycznej, uzdrowiskowej, spa-turystyka (odnowa biologiczna) oraz rekreacyjnej.

Podstawowym zadaniem jest opracowanie całościowej koncepcji rozwoju turystycznego powiatu łącznie ze zdefiniowaniem proponowanej oferty turystycznej i kompleksowych (złożonych) produktów turystycznych w trzech podstawowych kierunkach: turystyce uzdrowiskowej i jej perspektywicznej odmianie spa-turystyce, turystyce historyczno uzdrowiskowej i turystyce rekreacyjnej. Nie jest możliwe w obecnych konkurencyjnych warunkach rozwijanie turystyki bez położenia nacisku na rozbudowę infrastruktury turystycznej i tej związanej z utrzymaniem wysokich norm środowiskowych. Te zadania rozpisane na samorządy gminne i powiatowy zajmują miejsca w poniższym planie działań.

Cel operacyjny:

1.1. Opracowanie strategii ruchu turystycznego w powiecie inowrocławskim.

Zadanie:

- 1.1.1. Zorganizowanie spotkania władz powiatowych z przedstawicielami gmin powiatu środowisk związanych z sektorem turystycznym w celu opracowania założeń do strategii ruchu turystycznego

Odpowiedzialność: Starosta Inowrocławski, Prezydent Inowrocławia,
Burmistrzowie i Wójtowie

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu i Kruszwicy, Nadgoplański Park Tysiąclecia

Cel operacyjny:

1.2. Tworzenie kompleksowych produktów turystycznych.

Zadania:

- 1.2.1. Produkt turystyczny: „Kruszwica, Gopło, myszy i Popiel”
Odpowiedzialność: gmina Kruszwica
Termin realizacji: od IV kwartału 2004 r. - działania ciągłe
Źródła finansowania: budżet gminy
Partnerzy: PTTK w Kruszwicy, Nadgoplański Park Tysiąclecia
- 1.2.2. Produkt turystyczny: „Inowrocławska sól – solanki, tężnie, uzdrowisko”.
Odpowiedzialność: gmina miejska Inowrocław we współpracy z Uzdrowiskiem Inowrocław sp. z o.o.
Termin realizacji: I kwartał 2005 r. - działania ciągłe
Źródła finansowania: budżet miasta oraz środki zewnętrzne
Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu, samorząd powiatu
- 1.2.3. Produkt turystyczny: „Gopło - baza dla wędkarzy”.
Odpowiedzialność: Nadgoplański Park Tysiąclecia
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r. - działania ciągłe
Źródła finansowania: środki Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia, środki zewnętrzne
Partnerzy: gmina Kruszwica, Nadgoplański Park Tysiąclecia, Gospodarstwo Rybackie w Kruszwicy
- 1.2.4. Produkt turystyczny „Autorytety – sławne postacie powiatu inowrocławskiego”.
Odpowiedzialność: PTTK w Inowrocławiu
Termin realizacji: IV kwartał 2004 r. - działania ciągłe
Źródła finansowania: środki PTTK w Inowrocławiu, budżet powiatu
Partnerzy: Muzeum im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu, gminy: Inowrocław, Dąbrowa Biskupia, Pakość, Kruszwica
- 1.2.5. Uruchomienie szlaku turystycznego po zabytkach architektury Kujaw zachodnich.
Odpowiedzialność: samorzady gmin powiatu, Starostwo
Termin realizacji: III kwartał 2005 r.
Źródła finansowania: budżety gmin, budżety PTTK w Inowrocławiu i Kruszwicy
Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu i Kruszwicy, Państwowa Służba Ochrony Zabytków, Miejski Konserwator Zabytków w Inowrocławiu

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

- 1.2.6. Kreowanie oferty rodzinnej turystyki piknikowej w gminie Rojewo na bazie istniejących gospodarstw agroturystycznych i ośrodków jeździeckich.
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: I kwartał 2005 r.
Źródła finansowania: budżet gminy
Partnerzy: Stowarzyszenie Sportowe Ośrodka Jeździeckiego w Jaszczółtowie, Gospodarstwa Agroturystyczne MAJKA w Liszkowicach oraz SZAROTKA w Słońsku

Cel operacyjny:

1.3. Rozwój infrastruktury turystycznej oraz dbałość o utrzymanie wysokiego poziomu bazy uzdrowiskowej.

Zadanie:

- 1.3.1. Wytyczenie stref dla inwestycji turystycznych na terenach gmin powiatu
Odpowiedzialność: Prezydent, Burmistrzowie i Wójtowie gmin powiatu
Termin realizacji: II kwartał 2005 r.
Źródła finansowania: budżety gmin
Partnerzy: Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa, PTTK w Inowrocławiu i Kruszwicy
- 1.3.2. Wytyczenie szlaków pieszych wokół jeziora Gopło.
Odpowiedzialność: samorząd gminy, Nadgoplański Park Tysiąclecia
Termin realizacji: II kwartał 2005 r.
Źródła finansowania: budżet gminy, środki Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia, środki zewnętrzne
Partnerzy: PTTK w Kruszwicy
- 1.3.3. Budowa ścieżki rowerowej Niszczewice – Tuczo w gminie Złotniki Kujawskie.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003- 2005)
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: IV kwartał 2005r.
Źródła finansowania: budżet gminy
Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu
- 1.3.4. Zorganizować zaplecze (bazę) dla sportów motorowodnych, windsurfiingowych i wioślarskich - Kruszwica, Mietlica,
Odpowiedzialność: samorząd gminy,
Źródło finansowania: budżet gminy,
Partnerzy: PTTK w Kruszwicy, Klub Wioślarski GOPŁO Kruszwica.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

Cel operacyjny:

1.4. Rozwój infrastruktury technicznej i ochrona środowiska naturalnego.

Zadania zawarte w tym celu operacyjnym są bardzo zbieżne z działaniami wskazanymi dla celów operacyjnych 3.1., 3.2. w ramach domeny strategicznej: Zróżnicowany rozwój gospodarczy.

Zadania:

- 1.4.1. Budowa dużej obwodnicy wokół Inowrocławia.
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej: Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.1.)
- 1.4.2. Modernizacja i remonty sieci drogowej:
(Zadania ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Powiatu Inowrocławskiego na lata 2002–2004)
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej: Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.2.)
- 1.4.3. Modernizacja i remonty sieci drogowej:
(Zadania ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Rojewo na lata 2002 – 2006)
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej: Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.3.)
- 1.4.4. Modernizacja dróg:
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Złotniki Kujawskie na lata 2003 – 2005)
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej: Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.4.)
- 1.4.5. Budowa ulic: Spacerowej, Słonecznej, Leśnej i Budowlanej w Dąbrowie Biskupiej.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002–2005)
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej: Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.5.)
- 1.4.6. Budowa drogi do Wilkostowa w Dąbrowie Biskupiej.
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2002 – 2005)
(patrz zadanie jest realizowane w domenie strategicznej Zróżnicowany Rozwój Gospodarczy, zadanie 3.1.6.)
- 1.4.7. Modernizacja i rozbudowa miejskiego systemu drogowego w Inowrocławiu:
(Zadanie ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Inowrocławia na lata 2002 – 2003)
ulice: Niemojewskich – Połczyńskiego; Fabryczna; Staropoznańska; Reja; Prusa;
Szymborska (na odcinku ul. Górniczej do Różanej); Staszica
Odpowiedzialność: samorząd gminy
Termin realizacji: 2004 r.
Źródła finansowania: budżet gminy

Cel strategiczny 2:

Pozyskiwanie wpływów z rozwoju turystyki, poprzez wzrost aktywności gospodarczej i tworzenie nowych miejsc pracy.

Rozwojowi turystyki w powiecie muszą towarzyszyć: z jednej strony system edukacji dla mieszkańców pozwalający traktować tę sferę działalności, jako przynoszącą możliwości dochodów, a z drugiej strony system wsparcia dla przedsiębiorców pragnących zainwestować i funkcjonować w tej branży. Wzorem większości regionów kraju znaczący rozwój branży turystycznej nie może obyć się bez kapitału zewnętrznego. Musi być to zawsze połączone z kompleksową ofertą turystyczną i pomysłem na przyciągnięcie docelowej grupy turystów. Dodatkowo samorząd powiatowy i gminny musi stworzyć system zachęt pozwalających zainwestować w tej trudnej i podlegającej sezonowym wahaniom działalności. Zapisane w ramach planu działań zadania wskazują na preferencje dla inwestorów podejmujących działania związane ze specyfiką terenu i długofalowymi, wielosezonowymi działaniami.

Cel operacyjny:

2.1. Edukacja w zakresie przedsiębiorczości – promocja postaw przedsiębiorczych.

Zadania zawarte w tym celu operacyjnym są bardzo zbieżne z działaniami wskazanymi dla celu operacyjnego 2.3. w ramach domeny strategicznej: Zróżnicowany rozwój gospodarczy.

Zadanie:

2.1.1. Powołanie powiatowej kapituły złożonej z przedstawicieli Starostwa Powiatowego, samorządów gmin powiatu inowrocławskiego oraz przedstawicieli środowisk gospodarczych powiatu, celem wyboru „Przedsiębiorcy Roku Powiatu Inowrocławskiego”.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego), Kapituła Kujawskiego Znak Jakości, Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców, Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

2.1.2. Comiesięczne prezentacje sylwetek przedsiębiorców: handlowców, usługodawców, producentów, rolników w Biuletynie Informacyjnym Starostwa.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców

Cel operacyjny:

2.2. Edukacja w zakresie organizacji i obsługi ruchu turystycznego.

Zadania:

2.2.1. Cykl szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w sferze agroturystyki.

Odpowiedzialność: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki zewnętrzne, budżet powiatu

Partnerzy: PTTK w Kruszwicy i Inowrocławiu, Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza

2.2.2. Cykl szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w sferze turystyki adresowany do osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności.

Odpowiedzialność: Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: środki zewnętrzne, budżet powiatu

Partnerzy: PTTK w Kruszwicy i Inowrocławiu, Kujawsko – Pomorska Izba Rolnicza

Cel operacyjny:

2.3. System wsparcia inwestycyjnego i zachęt finansowych dla podmiotów inwestujących w rozwój turystyki na terenie powiatu.

Zadania:

2.3.1. Przygotowanie i upowszechnienie materiału informacyjnego prezentującego wysokości podatków oraz systemy ulg i zachęt inwestycyjnych obowiązujące w gminach powiatu.

Odpowiedzialność: Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie

Termin realizacji: II kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: Starostwo, webmasterzy (upowszechnienie na stronie internetowej Starostwa)

2.3.2. Określenie zachęt inwestycyjnych (np. obniżone podatki, prawo pierwonajmu, dotacje do czynszu itp.) dla przedsiębiorców działających w branży gastronomicznej prowadzących restauracje serwujące kuchnię kujawską (dania kujawskie, wystrój kujawski, obsługa - stroje kujawskie).

Odpowiedzialność: Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie i Wójtowie

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: PTTK w Kruszwicy i Inowrocławiu, Cech Rzemiosł Różnych, Kujawskie Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Handlowców

Cel operacyjny:

2.4. Prowadzenie aktywnych działań promocyjnych w celu pozyskania zewnętrznego kapitału dla rozwoju bazy turystycznej.

Zadania:

2.4.1. Upowszechnienie materiału informacyjnego prezentującego wysokości podatków oraz systemy ulg i zachęt inwestycyjnych obowiązujące w gminach.

Odpowiedzialność: Prezydent Inowrocławia, Burmistrzowie, Wójtowie

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: samorząd powiatu, webmasterzy (upowszechnienie na stronie internetowej Starostwa)

2.4.2 Wprowadzić inwestycję p.n. Centrum Konferencyjno - Szkoleniowe w Orłowie.

Termin realizacji: 2004 - 2006,

Odpowiedzialność: Fundacja ORION,

Partnerzy: samorząd powiatu inowrocławskiego,

Źródła finansowania: środki własne Fundacji ORION, środki unijne

Cel strategiczny 3:

Zmiana wizerunku powiatu inowrocławskiego.

Powiat Inowrocławski jest słabo identyfikowany poprzez swoje walory turystyczne. Kojarzy się bardziej jako ośrodek przemysłowy i centrum aktywności rolniczej. Dla przyciągnięcia turystów oraz inwestorów branży turystycznej niezbędna jest radykalna zmiana wizerunku powiatu. W szeregu zadań zapisanych w planie działań zwraca się uwagę na standardowe, ale konieczne działania promocyjne (folder, oferta na stronie internetowej, mapa), a także na działania wewnętrzne, jakim jest system identyfikacji wizualnej powiatu. W perspektywie, oprócz działań promocyjno - wizualizacyjnych konieczne jest także zwrócenie uwagi na wygląd miast i gmin powiatu pod kątem ich funkcji turystycznych.

Cel operacyjny:

3.1. Opracowanie planu promocji turystycznej powiatu.

Zadania:

3.1.1. Wydanie informatora turystycznego powiatu inowrocławskiego.

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu, partycypacja gmin, wpływy z reklam

Partnerzy: PTTK w Kruszwicy i Inowrocławiu, samorzady gmin powiatu

3.1.2. Umieszczenie oferty turystycznej powiatu na stronie internetowej Starostwa

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: II kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: PTTK w Kruszwicy i Inowrocławiu, webmaster, samorzady gmin

3.1.3. Opracowanie i wydanie mapy turystycznej powiatu.

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet Powiatu, współfinansowanie gmin, wpływy z reklam

Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu i Kruszwicy, samorzady gmin

3.1.4. Opracowanie i wydanie materiałów promocyjnych opisujący szlaki turystyczne:

Szlak Piastowski, Szlak Jana Kasprowicza, Szlak Romański

Odpowiedzialność: Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet Powiatu, współfinansowanie gmin, wpływy z reklam

Partnerzy: PTTK w Inowrocławiu, samorzady gmin

Cel operacyjny:

3.2. System identyfikacji wizualnej powiatu.

Zadania:

3.2.1. Zorganizowanie spotkania przedstawicieli samorządu powiatowego i samorządów gminnych, celem wspólnego określenia standardów i założeń do jednolitego systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: III kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: samorzady gmin

3.2.2. Wprowadzenie ujednoliconego systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki.

Odpowiedzialność: Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa

Termin realizacji: IV kwartał 2004 r.

Źródła finansowania: budżet powiatu

Partnerzy: samorzady gmin

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

KARTY PROJEKTÓW

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

KARTA PROJEKTU

Tytuł projektu	Powołanie Kapituły Kujawskiego Znak Jakości
Lokalizacja projektu	powiat inowrocławski
Cel projektu	Zachęcanie lokalnych przedsiębiorców do pozyskiwania certyfikatów jakości ISO oraz wdrażania systemów zarządzania jakością. Promowanie firm i przedsiębiorstw z terenu powiatu inowrocławskiego, które stawiają na wysoką jakość - posiadają certyfikaty jakościowe.
Uzasadnienie projektu	Projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego. Domena strategiczna: Zróżnicowany rozwój gospodarczy. Cel strategiczny 1. Tworzenie optymalnych warunków wspierania firm (podmiotów) działających w oparciu o lokalne zasoby, nieuciążliwych dla środowiska oraz pozyskiwanie nowych inwestorów. Cel operacyjny 1.2. Promowanie i upowszechnianie polskich i europejskich norm i wymogów jakościowych.
Efekt projektu	Kapituła Kujawskiego Znak Jakości
Odbiorcy projektu/ beneficjenci	Lokalni przedsiębiorcy, inwestorzy zewnętrzni
Czas realizacji	III kwartał 2004 r.
Odpowiedzialność	Starosta Inowrocławski

Działania w projekcie

Lp.	Działania	Odpowiedzialność	Efekty	Terminy
Faza organizacyjna – przygotowawcza				
1	Zorganizowanie spotkania władz powiatowych oraz partnerów celem określenia zasad działania Kapituły.	Główny Specjalista ds. Promocji i Rozwoju	dokładnie określone zasady funkcjonowania Kapituły	II kwartał 2004 r.
2	Opracowanie regulaminu przyznawania nagrody jakości przez Kapitułę.	Główny Specjalista ds. Promocji i Rozwoju	Regulamin przyznawania Kujawskiego Znak Jakości	II kwartał 2004 r.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

3	Zaprojektowanie i wybór znaku kujawskiej nagrody jakości (w drodze konkursu - projekty kilku propozycji znaków, następnie wybór przez partnerów jednego obowiązującego znaku).	Wydział Promocji i Rozwoju	graficzne przedstawienie Kujawskiego Znak Jakości	II kwartał 2004 r.
4	Wykonanie Kujawskiego Znak Jakości.	firmy poligraficzne	Kujawski Znak Jakości	III kwartał 2004 r.
Faza realizacji				
1	Powołanie Kapituły Kujawskiego Znak Jakości	Starosta Inowrocławski	Kapituła Kujawskiego Znak Jakości	III kwartał 2004 r.
2	Założenie podstrony Kapituły Kujawskiego Znak Jakości.	Kapituła Kujawskiego Znak Jakości	funkcjonująca podstrona internetowa	III kwartał 2004 r.
3	Stworzenie wykazu firm z terenu powiatu inowrocławskiego posiadających certyfikaty jakościowe	Kapituła Kujawskiego Znak Jakości	wykaz przedsiębiorców posiadających certyfikaty	III kwartał 2004 r.
4	Przyznawanie co roku Kujawskiego Znak Jakości	Kapituła Kujawskiego Znak Jakości	wybór laureata Kujawskiego Znak Jakości	
Koszt projektu	budżet powiatu (zorganizowanie spotkania członków Kapituły; przeprowadzenie konkursu na projekt Kujawskiego Znak Jakości, założenie podstrony Kapituły Kujawskiego Znak Jakości w ramach strony internetowej Starostwa Powiatowego i in.)			

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

KARTA PROJEKTU

Tytuł projektu	Wprowadzenie ujednoliconego systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki.
Lokalizacja projektu	powiat inowrocławski, wszystkie gminy powiatu inowrocławskiego
Cel projektu	Dla efektywnego rozwoju turystyki niezbędna jest profesjonalnie przygotowana informacja oraz czytelność i szeroka rozpoznawalność tej informacji na terenie samego powiatu, jak i województwa kujawsko-pomorskiego czy kraju. Jednolity system identyfikacji wizualnej jednoznacznie informuje potencjalnego turystę, że dana atrakcja turystyczna etc. dotyczy powiatu inowrocławskiego
Uzasadnienie projektu	Projekt zgodny ze Strategią Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego. Domena strategiczna: Turystyka historyczna, uzdrowska i rekreacyjna. Cel strategiczny 3. Zmiana wizerunku powiatu inowrocławskiego. Cel operacyjny 3.2. System identyfikacji wizualnej powiatu.
Efekt projektu	Opracowanie koncepcji systemu w formie przykładowych projektów oraz opisów szczegółowych norm i standardów w formie : "książki założeń do systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki"
Odbiorcy projektu/ beneficjenci	Turyści przyjeżdżający na teren powiatu. Mieszkańcy powiatu inowrocławskiego. Potencjalni inwestorzy.
Czas realizacji	III/IV kwartał 2004 r.
Kierownik projektu/ odpowiedzialność	Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki, Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego

Działania w projekcie

Lp.	Działania	Odpowiedzialność	Efekty	Terminy
Faza organizacyjna – przygotowawcza				
1	Przygotowanie (w formie zbiorczego raportu) wniosków ze spotkania przedstawicieli samorządów gmin i powiatu dotyczącego przedstawienia głównych założeń do systemu	Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu Wydział Promocji	Raport	II kwartał 2004 r.
2	Przygotowanie i rozstrzygnięcie przetargu na opracowanie systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki (uwzględniającego zalecenia samorządowców)	Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu Wydział Promocji i Rozwoju	Przetarg i wybór wykonawcy	II kwartał 2004 r.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

Faza realizacji				
1	Opracowanie "książki założeń do systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki"	Zleceniobiorca	Sporządzenie "książki założeń do systemu identyfikacji wizualnej powiatu w zakresie turystyki"	wrzesień 2004 r.
Koszt projektu	budżet powiatu; 20.000,00 zł szacunkowy koszt opracowania			

PRIORYTYZACJA ZADAŃ

MATRYCA WYBORÓW STRATEGICZNYCH (MATRYCA GENERAL ELECTRIC)

Matryca Wyborów Strategicznych (Matryca General Electric) to narzędzie służące do wyboru projektów priorytetowych.

Komisja tzw. sędziów kompetentnych - np. Rada Powiatu, Rada miny czy też zespół osób opracowujących strategię rozwoju gospodarczego powiatu przyznaje danemu projektowi pewne wagi w dwóch obszarach: zapotrzebowania na dany projekt oraz jego wykonalności. W efekcie otrzymujemy wynik, który sytuuje nasz projekt na matrycy. Jeżeli lokalizacja projektu jest w obrębie pól o najniższych wartościach, to znaczy, że nie powinniśmy podejmować się jego realizacji. Jeżeli projekt zajmuje pola o najwyższej wartości to znaczy to, że jest ze wszech miar wskazany do realizacji. Środkowe pola sugerują bliższe przyjrzenie się kosztom projektu, weryfikację budżetu, etc.

Narzędzie to nosi też potoczną nazwę Świąteł GE, ponieważ pola o najwyższych wartościach zaznacza się na zielono, o najniższych - na czerwono, a na żółto - pola pośrednie. Podobnie jak w ruchu ulicznym - zielone oznacza jedź, czerwone - stop, a żółte - uważaj, tak i tu można to odnieść bezpośrednio do podejmowanych decyzji realizacyjnych.

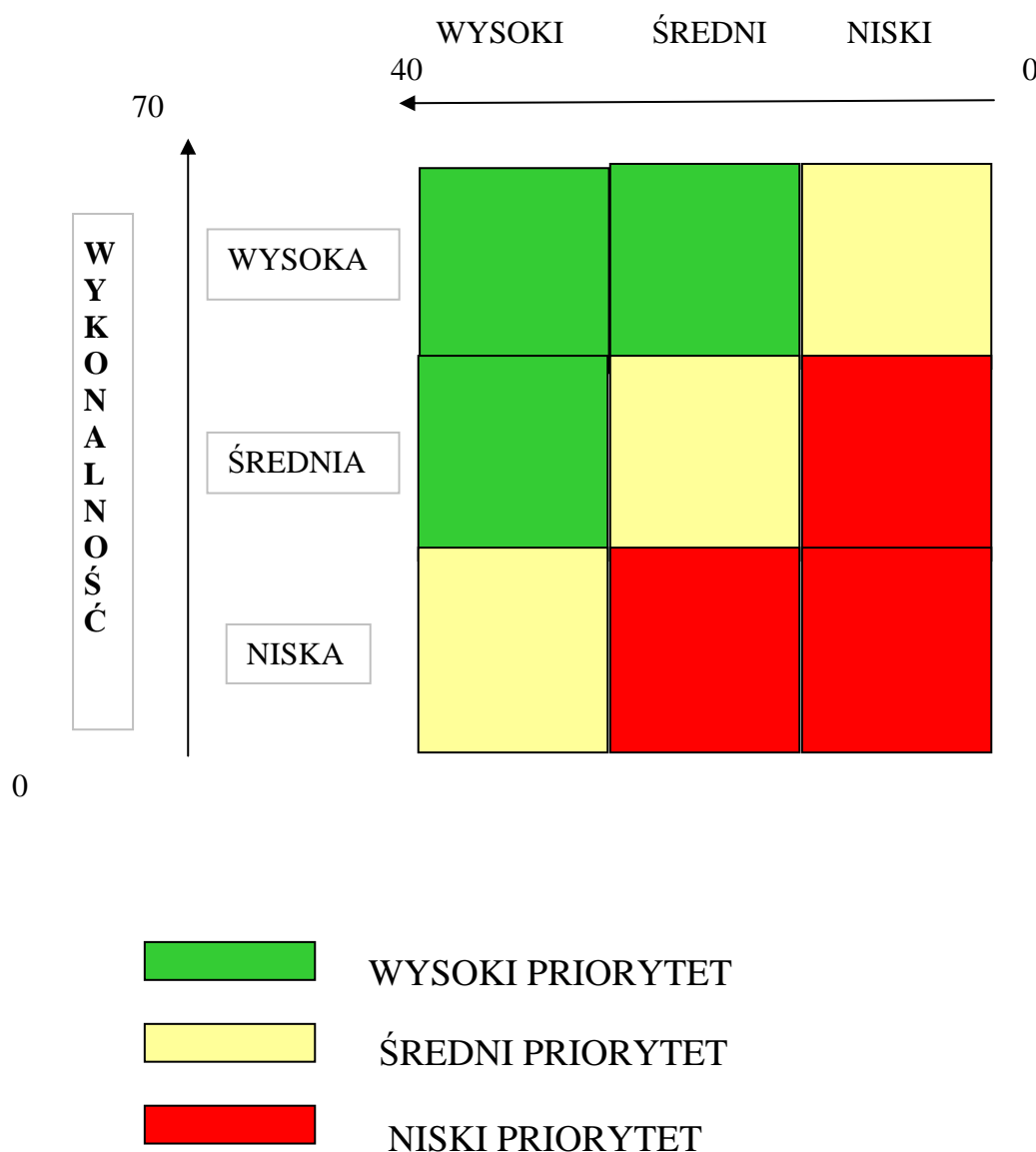

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

POZIOM ZAPOTRZEBOWANIA

Zapotrzebowanie

Elementy opisujące poziom zapotrzebowania:

Pilność - czy projekt jest potrzebny lub wymagany prawem na wczoraj, na dziś, w niedalekiej przyszłości, za kilka lat, czy też nigdy?

Długotrwałość pożytków - jak długo projekt będzie przynosił pożytki? Przez tydzień, miesiąc, rok, dziesięć lat, czterdzieści lat?

Zgodność z tendencjami - czy projekt jest zgodny z aktualnymi lub przewidywanymi tendencjami społecznymi, gospodarczymi, politycznymi i technologicznymi?

Powszechność - jaki procent osób potrzebujących tego programu będzie z niego korzystać lub odbierać usługi?

Wykonalność

Elementy opisujące poziom wykonalności:

Uzasadnienie kosztów - czy projekt przyniesie dochody przewyższające koszty? Jeżeli nie, to czy koszt netto będzie stosunkowo niewielki, duży, czy też ogromny?

Czas realizacji - czy projekt zostanie uruchomiony natychmiast, wkrótce, po upływie długiego czasu, czy też nigdy?

Zdolność do realizacji - czy projekt może zostać dokończony i po pokonaniu jakich trudności?

Obsługa - czy projekt mogą prowadzić aktualnie zatrudnieni pracownicy, dodatkowi pracownicy, ochotnicy, specjaliści z zewnątrz, czy też ktokolwiek?

Zgodność z istniejącymi programami - czy projekt jest zgodny z obecnie istniejącymi, pożądanymi projektami? Czy projekt jest sprzeczny, do jakiego stopnia? Czy zastąpi niepożądane projekty?

Akceptacja społeczna - jaki procent mieszkańców zaakceptuje projekt obecnie, w niedalekiej przyszłości, po kilku latach?

Dostępność funduszy

PRIORYTETYZACJA ZADAŃ wg Nortona Bermana

Priorytetyzacja zadań według Nortona Bermana to kolejne narzędzie do wyboru projektów priorytetowych, dostosowane do potrzeb samorządu gminy czy też powiatu. Priorytetyzacji dokonuje się za pomocą następujących kryteriów:

1. Ważność dla danej społeczności.

W jakim stopniu realizacja zadania służy wypełnieniu celu strategicznego (rozwojowi danej społeczności lokalnej) ?

- 3 – w dużym
- 2 – średnim
- 1 – znikomym

2. Stopień technicznego i organizacyjnego przygotowania.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że będą dostępne możliwości techniczne i organizacyjne (w tym osobowe) potrzebne do realizacji zadania ?

- 3 – bardzo prawdopodobne
- 2 – raczej prawdopodobne
- 1 – nie wiadomo
- 0 – nieprawdopodobne

3. Możliwości sfinansowania.

Jakie jest prawdopodobieństwo, że będą dostępne środki finansowe potrzebne do realizacji zadania ?

- 3 – bardzo prawdopodobne
- 2 – raczej prawdopodobne
- 1 – nie wiadomo
- 0 – nieprawdopodobne

Strategia Rozwoju Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego - zapis z warsztatów strategicznych

---

4. Liczba i jakość nowych miejsc pracy (zachowanie miejsc istniejących).

W jakim stopniu realizacja zadania przyczyni się do powstania (wzrostu jakości) nowych miejsc pracy ?

- 6 – bardzo dużym
- 4 – średnim
- 2 – znikomym

5. Zgodność z celami strategii.

Czy realizacja tego zadania może przyczynić się także do osiągnięcia innych celów operacyjnych ?

- 3 – tak
- 2 – nie
- 0 – wpływ negatywny

6. Okres, w jakim będą zauważalne skutki działań.

Ile czasu zajmie określenie realnych (rzeczywistych) skutków zadania ?

- 3 – krótko (1-2 lata)
- 2 – średnio (3-5 lat)
- 1 – długo (6 lat i więcej)

